



EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2013.2.14.
COM(2013) 71 final

2013/0045 (CNS)

Javaslat

A TANÁCS IRÁNYELVE

**a pénzügyi tranzakciós adó területén létrehozandó megerősített együttműködés
végrehajtásáról**

{SWD(2013) 28 final}

{SWD(2013) 29 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

1.1. Előzmények

A közelmúltbeli gazdasági és pénzügyi válságnak komoly hatása volt gazdaságainkra és az államháztartásokra. A pénzügyi szektor vezető szerepet játszott a gazdasági válság kialakulásában, ugyanakkor ennek árát jórészt az államok és az európai polgárok fizették meg. Európán belül és nemzetközi szinten is határozott az egyetértés a tekintetben, hogy a pénzügyi ágazatnak – a válság kezelési költségeire és az ágazat jelenlegi aluladóztatására tekintettel – méltányosabb hozzájárulást kellene teljesítenie. Számos uniós tagállam már hozott – egymástól eltérő – intézkedéseket a pénzügyi szektor megadóztatása területén.

A Bizottság ezért 2011. szeptember 28-án előterjesztette a pénzügyi tranzakciós adó közös rendszeréről és a 2008/7/EK irányelv módosításáról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatot¹. A javasolt tanácsi irányelv alapja az EUMSZ 113. cikke volt, mivel a javasolt rendelkezések célja, hogy a pénzügyi eszközökkel folytatott tranzakciók belső piaca megfelelő működésének biztosítása, valamint a versenytorzulás elkerülése érdekében a szükséges mértékben harmonizálják a pénzügyi tranzakciók adóztatásával kapcsolatos jogszabályokat. Ez a jogalap a Tanács egyhangú döntését írja elő a különleges jogalkotási eljárásnak megfelelően, az Európai Parlamenttel és a Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően.

E javaslat fő célkitűzései a következők voltak:

- a pénzügyi tranzakciók közvetett adóztatására vonatkozó jogszabályok harmonizációja, ami a pénzügyi eszközökkel folytatott tranzakciók belső piaca megfelelő működésének biztosításához, valamint az Európai Unión belül a pénzügyi eszközök, szereplők és piacok közötti verseny torzulásának elkerüléséhez szükséges, és ugyanakkor
- annak biztosítása, hogy a pénzügyi intézmények tisztességes és jelentős mértékben járuljanak hozzá a közelmúltbeli válság költségeinek fedezéséhez, valamint adózási szempontból más ágazatokéval egyenlő versenyfeltételek megteremtése², és
- a jövőbeli válságok elkerülésére irányuló szabályozási intézkedéseket kiegészítő, megfelelő visszatartó rendelkezések kidolgozása olyan tranzakciókra vonatkozóan, amelyek nem fokozzák a pénzügyi piacok hatékonyságát.

A potenciálisan megadóztatandó ügyletek nagy részének rendkívül magas mobilitását figyelembe véve továbbra is igen fontos az olyan torzulások kerülése, melyeket az egyoldalúan fellépő tagállamok által kigondolt adózási szabályok okoznak. A pénzügyi piacok tevékenységek és határok mentén, valamint termékek és szereplők között történő felaprózódásának elkerülése, valamint a

¹ COM(2011) 594 végleges.

² A pénzügyi intézmények 2008-2012 folyamán közvetlenül vagy közvetve nagymértékben részesültek az európai adófizetők által (elő-)finanszírozott mentő- és garanciaműveletekből. Ezek a műveletek a teljes gazdasági és pénzügyi rendszer stabilitásával kapcsolatos bizonytalanság elterjedése miatt a gazdasági tevékenységben jelentkező visszaeséssel együtt az európai államháztartási egyenlegek romlását váltották ki, a GDP 20 %-át meghaladó mértékben. Emellett jelenleg a legtöbb pénzügyi és biztosítási szolgáltatás héamentes.

pénzügyi intézmények Unión belüli egységes kezelése és végső soron a belső piac megfelelő működése csak uniós szintű intézkedések meghozatalával biztosítható. A pénzügyi tranzakciós adó uniós szintű közös rendszerének kialakítása csökkenti a tevékenységek adózás miatti áttelepülése okozta piactorzulási kockázatot. Ezen túlmenően egy ilyen közös rendszer adósemlegességet is biztosíthat olyan széles hatályú harmonizáció révén, amely kiterjed az igen mobil termékekre is, mint a derivatívák, mobil szereplők és piacok, és így hozzájárul a kettős adóztatásnak vagy az adóztatás kettős elmaradásának csökkentéséhez is.

A javaslat ezért az egységes piac zavartalan működésének biztosítása érdekében rendelkezett a pénzügyi tranzakciókat terhelő tagállami adók harmonizálásáról és meghatározta a széles alappal rendelkező uniós pénzügyi tranzakciós adó közös rendszerének alapvető elemeit.

Nagyjából az eredeti bizottsági javaslat időpontja óta a gyakorlati fejlemények még inkább alátámasztják a harmonizáció szükségét: Franciaország 2012. augusztus 1-jével vezetett be nemzeti adót bizonyos pénzügyi tranzakciókra, Spanyolország, Olaszország és Portugália pedig nemrégiben jelentette be hasonló nemzeti adók bevezetését – ezek mindegyike különböző hatállyal, adómértékkel és technikai jellemzőkkel bír.

Az Európai Parlament 2012. május 23-án³, a Gazdasági és Szociális Bizottság pedig 2012. március 29-én⁴ nyilvánított kedvező véleményt a Bizottság eredeti javaslatáról. A Régiók Bizottsága is kedvező véleményt fogadott el 2012. február 15-én⁵.

A javaslatról és változatairól kiterjedt viták folytak a Tanács ülésein, amelyek a lengyel elnökség alatt kezdődtek⁶, és a dán elnökség alatt gyorsított ütemben folytatódtak, de a tagállamok közötti alapvető és áthidalhatatlan véleménykülönbségek miatt nem érték el a szükséges egyhangú támogatást.

A Tanács 2012. június 22-i és július 10-i ülésén bebizonyosodott, hogy jelentős véleménykülönbségek állnak fenn a tekintetben, hogy szükség van-e uniós szinten a pénzügyi tranzakciós adó közös rendszerére, és hogy a pénzügyi tranzakciókra kivetett összehangolt adó elve belátható időn belül nem kap egyhangú támogatást a Tanácson belül.

A fentiekből következik, hogy a Bizottság eredeti javaslata alapján a Tanácsban megvitatott pénzügyi tranzakciós adó közös rendszerének célkitűzései az Unió egésze által ésszerű határidőn belül nem érhetők el.

Tizenegy tagállam (Belgium, Németország, Észtország, Görögország, Spanyolország, Franciaország, Olaszország, Ausztria, Portugália, Szlovénia és Szlovákia) kérelme alapján a Bizottság javaslatot⁷ nyújtott be a Tanácsnak a pénzügyi tranzakciós adó területén létrehozandó megerősített együttműködésre való felhatalmazás iránt.

³ P7_TA(2012)0217

⁴ ECO/321 – CESE 818/2012 (HL C 181., 2012.6.21., 55. o.).

⁵ CDR 332/2011 (HL C 113., 2012.4.18., 7. o.).

⁶ A pénzügyi tranzakciós adó először a Gazdasági és Pénzügyi Tanács 2011. november 8-i ülésén szerepelt a napirenden, majd ezt követően három ülésen 2012 márciusában, júniusában és júliusában. 2011. decembertől 2012. júniusig a Tanács közvetett adókkal foglalkozó adóügyi munkacsoportjának hét ülése foglalkozott ezzel a témával.

⁷ COM(2012) 631 final/2.

Kérelmében az összes tagállam meghatározta, hogy a megerősített együttműködést végrehajtó bizottsági jogalkotási javaslat hatálya és célkitűzései a pénzügyi tranzakciós adóra vonatkozó eredeti bizottsági javaslaton alapuljanak. Felhívták továbbá a figyelmet arra is, hogy el kell kerülni a kitérő intézkedéseket, torzulásokat és a más joghatóságba való áttelepüléseket.

A jelenlegi irányelvjavaslat a pénzügyi tranzakciós adó területén létrehozandó megerősített együttműködés végrehajtására vonatkozik, a Tanács 2013. január 22-i felhatalmazásának megfelelően, amelyet az Európai Parlament általi 2012. december 12-i jóváhagyást követően adott ki.

A megerősített együttműködés ezen új összefüggésének fényében a fent említett 2011. évi bizottsági javaslat tárgyalanná vált, és a Bizottság ezért azt vissza kívánja vonni.

A Bizottság 2011. június 29-i, az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről szóló tanácsi határozatjavaslatának⁸ 2011. november 9-én módosított változata⁹ meghatározta, hogy a pénzügyi tranzakciós adóból származó bevételek egy része az uniós költségvetés saját forrását képezi. Ez azt is jelenti, hogy a részt vevő tagállamoktól levont GNI-alapú hozzájárulás ennek megfelelően csökken.

1.2. A javaslat céljai

E javaslat általános célkitűzései egyeznek a Bizottság 2011. évi eredeti javaslatában foglaltakkal. A közelmúltbeli és folyamatban lévő gazdasági és pénzügyi válságnak komoly hatása volt az EU gazdaságaira és államháztartásaira. A pénzügyi szektor vezető szerepet játszott a gazdasági válság kialakulásában, ugyanakkor ennek árát jórészt az államok és az európai polgárok fizették meg. Noha igen sokféle piaci szereplőből tevődik össze, a pénzügyi ágazat általában véve az elmúlt két évtizedben magas nyereségre tett szert, ami részben a pénzügyi ágazati szabályozással és a héamentességgel társuló, a kormányok által biztosított (implicit vagy explicit) biztonsági háló eredménye.

Ezen körülmények között néhány tagállam a pénzügyi szektor megadóztatásának egyéb formáit kezdte alkalmazni, míg más tagállamokban már létezett a pénzügyi tranzakciókra vonatkozó egyedi adórendszer. A jelenlegi helyzet a következő nemkívánatos hatásokhoz vezet:

- a pénzügyi szolgáltatások belső piacán az adóügyi kezelés széttagozottsága – tekintve az összehangolatlan nemzeti adóügyi intézkedések növekvő számát – az Európai Unióban a pénzügyi eszközök, szereplők és piacok közötti verseny torzulásának, valamint a kettős adóztatásnak és az adóztatás kettős elmaradásának ebből következő lehetőségével;
- a pénzügyi intézmények nem járulnak hozzá tisztességes és jelentős mértékben a közelmúltbeli válság költségeinek fedezéséhez, valamint nem biztosítottak az adózási szempontból más ágazatokéval egyenlő versenyfeltételek;
- az adóügyi politika nem járul hozzá a pénzügyi piacok hatékonyságát nem fokozó, viszont a hasznot a gazdaság nem pénzügyi ágazataiból a pénzügyi ágazathoz terelő,

⁸ COM(2011) 510 végleges.

http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/documents/fin_fw1420/proposal_council_own_resources_en.pdf

⁹ COM(2011) 739 végleges.

http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/documents/fin_fw1420/COM_2011_0739_EN.pdf

és így a jólétet nem fokozó tevékenységekbe való túlzott befektetést ösztönző tranzakciókra vonatkozó visszatartó rendelkezések kialakításához, sem a pénzügyi szolgáltatási ágazatban a jövőbeli válságok elkerülésére irányuló folyamatban lévő szabályozási és felügyeleti intézkedésekhez.

A pénzügyi tranzakciós adó közös rendszerének elegendő számú tagállamban történő végrehajtása a megerősített együttműködés hatókörébe tartozó pénzügyi tranzakciókkal kapcsolatosan azonnali, kézzelfogható előnyöket hozna a fent említett mindhárom pontban. E pontokkal összefüggésben javulna a részt vevő tagállamok helyzete az áttelepülési kockázat, az adóbevételek, a pénzügyi piac hatékonysága és a kettős adóztatás elkerülése, illetve az adóztatás kettős elmaradásának elkerülése tekintetében.

A megerősített együttműködésre felhatalmazást adó határozat megállapította, hogy a Szerződésekben az ilyen együttműködésre vonatkozóan előírt minden követelmény teljesül, és különösen, hogy tiszteletben tartják a részt nem vevő tagállamok hatásköreit, jogait és kötelezettségeit. Ez a javaslat a Szerződés rendelkezéseivel összhangban meghatározza az így engedélyezett együttműködés szükséges tartalmát.

1.3. Általános megközelítés és kapcsolat a Bizottság eredeti javaslatával

E javaslat a Bizottság 2011. évi eredeti javaslatára épül, amennyiben tiszteletben tartja annak minden lényeges elvét. Mindazonáltal sor került néhány kiigazításra:

- az új, megerősített együttműködési keret figyelembevétele érdekében; ez mindenekelőtt azt jelenti, hogy a pénzügyi tranzakciós adó területi hatálya a részt vevő tagállamokra korlátozódik, hogy a valamely részt vevő tagállamban végrehajtott tranzakciók, amelyeket az eredeti javaslat keretében adó terhelt volna, továbbra is adóztatandók maradnak, és biztosított lesz az, hogy a tőkeemelést terhelő közvetett adókról szóló, 2008. február 12-i 2008/7/EK tanácsi irányelv¹⁰, amelynek módosítását az eredeti javaslat előíranyozta, érintetlen maradjon;
- néhány javasolt rendelkezés módosult az egyértelműség érdekében, és
- az adókikerülés megelőzésének további megerősítése érdekében; ez olyan szabályokkal érhető el, amelyek szerint az adózás végső lehetőségként a „kibocsátás elvét” követi, amely a fő elvként megtartott „letelepedés elvével” vegyül. Ez a kiegészítés az érdekelt tagállamok kérését tükrözi, akik szerint el kell kerülni a kitérő intézkedéseket, torzulásokat és a más joghatóságba való áttelepüléseket. Valóban, az illetőség szerinti adózás elvének a kibocsátás elvéhez tartozó elemekkel való kiegészítésével kevésbé lesz előnyös a tevékenységek és létesítmények áthelyezése a pénzügyi tranzakciós adó területi hatályán kívülre, mivel az utóbbi elv alapján adóköteles és a pénzügyi tranzakciós adó területi hatályán belül kibocsátott pénzügyi eszközökkel való kereskedés mindenképp adóköteles lesz.

¹⁰ HL L 46., 2008.2.21., 11. o.

2. AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK EREDMÉNYEI ÉS HATÁSVIZSGÁLATOK

2.1. Külső konzultációk és szakértelem

Az eredeti javaslat széles körben folytatott egyeztetések során nyert külső észrevételek figyelembevételével készült. Ezek az észrevételek a pénzügyi ágazat megadóztatásáról szóló nyilvános konzultáció során adott visszajelzések, a tagállamokkal, szakértőkkel, és a pénzügyi ágazat érdekeltjeivel folytatott célzott konzultációk, valamint az eredeti javaslatot kísérő hatásvizsgálat céljából készült három különböző külső tanulmány formáját öltötték. A konzultációs folyamat és a külső hozzájárulás eredményei visszaköszönek a hatásvizsgálatban.

Ez a javaslat nem tér el jelentősen a Bizottság 2011. szeptemberi javaslatától és a pénzügyi tranzakciós adó megerősített együttműködés keretében működő közös rendszeréhez is megtartja ugyanazokat az elvi megoldásokat (például az adó hatálya, az adóalap és az adókulcs, és az adó adóhatóságok felé történő megfizetéséért felelős személy tekintetében), ezért a Bizottság nem kezdeményezett új, célzott konzultációkat.

Mindazonáltal a Bizottság felhasználta az elmúlt év során az összes érdekelt féllel, így a tagállamokkal, az európai és nemzeti parlamentekkel, a pénzügyi ágazat Európai Unión belüli és kívüli képviselőivel, tudományos körökkel, nem kormányzati szervezetekkel folytatott konzultációkat is, valamint azoknak az eseti tanulmányoknak az eredményeit, amelyeket a pénzügyi tranzakciós adó egész Unióra vonatkozó közös rendszeréről szóló eredeti bizottsági javaslat előterjesztése után tettek közzé.

A Bizottság képviselői a pénzügyi tranzakciós adó közös rendszerének létrehozásával kapcsolatos, Európában és azon kívül tartott számos nyilvános eseményen részt vettek. A Bizottság emellett aktívan részt vett az erre igényt tartó nemzeti parlamentekkel és érintett bizottságaikkal az eredeti bizottsági javaslatról folytatott párbeszédben.

2.2. Hatásvizsgálat

A Bizottság szolgálatai hatásvizsgálatot végeztek, amely a 2011. szeptember 28-i eredeti javaslatot kíséri. Ennek a javaslatnak a további kiegészítő technikai elemzése a Bizottság weboldalán jelent meg¹¹. A megerősített együttműködésre való felhatalmazást kérő tagállamok kívánsága szerint e javaslat hatóköre és célkitűzései a Bizottság eredeti javaslatán alapulnak. Az utóbbi javaslat alapvető építőelemei tehát nem változtak, így az ugyanezen tárgykört lefedő új hatásvizsgálat készítését a Bizottság nem tartotta indokoltnak.

Mindazonáltal a tagállamok az eredeti bizottsági javaslat keretében különböző alternatív szakpolitikai lehetőségeket is fontolóra vettek. Ezen új javaslat célja a megerősített együttműködés végrehajtása, szemben az eredeti irányelvjavaslattal, amelyet minden tagállamnak alkalmaznia kellett volna, és a tagállamok külön érdeklődést mutattak az iránt, hogy többet tudjanak meg azokról a sajátos mechanizmusokról, amelyek ebben az összefüggésben működhetnek, valamint azok főbb hatásairól. A Bizottság szolgálatai ezért elvégezték ezen szakpolitikai lehetőségek és hatások kiegészítő elemzését, amely adott esetben kiegészíti és módosítja a 2011. évi eredeti javaslatot kísérő hatásvizsgálat megállapításait.

¹¹ http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/other_taxes/financial_sector/index_en.htm.

3. A JAVASLAT JOGI ELEMEI

3.1. Jogalap

A pénzügyi tranzakciós adó területén létrehozandó megerősített együttműködésre való felhatalmazásról szóló, 2013. január 22-i 2013/52/EU tanácsi határozat¹² felhatalmazta az 1. cikkében felsorolt tagállamokat arra, hogy megerősített együttműködést hozzanak létre a pénzügyi tranzakciós adó területén.

A javasolt irányelvhez tartozó jogalap az EUMSZ 113. cikke. A javaslat célja a pénzügyi tranzakciók közvetett adózására vonatkozó jogszabályok harmonizációja, ami a belső piac megfelelő működésének biztosításához, valamint a verseny torzulásának elkerüléséhez szükséges. A részt nem vevő tagállamok pénzügyi intézményei számára is hasznos lesz a megerősített együttműködés, mivel a pénzügyi tranzakciós adó részt vevő tagállamokban alkalmazandó egyetlen közös rendszerével találkozhatnak majd a rendszerek sokasága helyett.

3.2. Szubszidiaritás és arányosság

A pénzügyi tranzakciók adózására vonatkozó jogszabályok harmonizációja, ami a belső piac megfelelő működésének biztosításához, valamint a verseny torzulásának elkerüléséhez szükséges, még ha csak a részt vevő tagállamok között is valósul meg, kizárólag uniós jogi aktus révén, azaz a pénzügyi tranzakciós adó alapvető jellemzőinek egységes meghatározásával érhető el. A tranzakciók és piaci szereplők indokolatlan áthelyezésének, valamint a pénzügyi eszközök helyettesítésének elkerülése érdekében szükség van közös szabályokra.

Ugyanerre a mintára, egy egységes fogalom meghatározás kulcsszerepet tölthet be a belső piac – a pénzügyi ágazat gyakran közeli helyettesítőként szolgáló különböző termékei tekintetében is fennálló – felaprózódásának mérséklésében. A pénzügyi tranzakciós adó harmonizációjának mellőzése adózási arbitrázst és esetleges kettős adóztatást, vagy az adóztatás elmaradását eredményezi. Ez nem csupán azt gátolja meg, hogy a pénzügyi tranzakciókra egyenlő versenyfeltételek mellett kerüljön sor, de a tagállami bevételeket is érinti. Ezenfelül ez a túlságosan különböző adórendszerekből adódó további megfelelési költségeket is jelent a pénzügyi ágazat számára. Ezek a megállapítások a megerősített együttműködés összefüggésében is érvényesek, még ha az ilyen együttműködés szűkebb földrajzi hatókört jelent is, mint a mind 27 tagállam szintjén elfogadott hasonló rendszer.

Ezért ez a javaslat az adó és az adófizetési kötelezettség közös szerkezetének meghatározására összpontosít. Így a javaslat az adókulcsok minimális szint feletti pontos meghatározása tekintetében elegendő mozgásteret enged a tagállamok számára. Másrésztől javasolt, hogy a Bizottság kapjon felhatalmazást a nyilvántartásba vételi, számviteli és adatszolgáltatási kötelezettségek, valamint az annak biztosítását szolgáló más kötelezettségek meghatározása tekintetében, hogy az adóhatóságok részére esedékes pénzügyi tranzakciós adó ténylegesen megfizetésre kerüljön. Az esedékes pénzügyi tranzakciós adó egységes beszedési módszerei tekintetében javasolt a Bizottságra végrehajtási hatáskört ruházni.

Ennélfogva a pénzügyi tranzakciós adó közös keretrendszere tiszteletben tartja az EUSZ 5. cikkében foglalt szubszidiaritás és arányosság elvét. A javaslat célkitűzését a tagállamok nem

¹² HL L 22., 2013.1.25., 11. o.

tudják kielégítően megvalósítani, és ezért azokat a belső piac megfelelő működésének biztosítása miatt uniós szinten jobban meg lehet valósítani, szükség esetén megerősített együttműködés révén.

A nem rendelet, hanem irányelv formájában javasolt harmonizáció nem lépi túl a célkitűzések – mindenekelőtt a belső piac megfelelő működése – eléréséhez szükséges mértéket. Ezért az megfelel az arányosság elvének.

3.3. A javaslat részletes magyarázata

3.3.1. I. fejezet (Tárgy és fogalommeghatározások)

Ez a fejezet meghatározza e javasolt irányelv tárgyát: a javaslat a pénzügyi tranzakciós adó területén létrehozandó megerősített együttműködés végrehajtását tartalmazza. A fejezet továbbá rendelkezik az ebben a javaslatban használt főbb kifejezések fogalommeghatározásáról.

3.3.2. II. fejezet (A pénzügyi tranzakciós adó közös rendszerének hatálya)

Ez a fejezet meghatározza a pénzügyi tranzakciós adó megerősített együttműködés keretében működtetett, javasolt közös rendszerének az alapvető keretét. A pénzügyi tranzakciós adó a nettósítás előtti bruttó tranzakció megadóztatását írja elő.

Az adó hatálya tág, mert célja a pénzügyi eszközök valamennyi fajtájához kapcsolódó tranzakciók megragadása, tekintve, hogy azok sok esetben egymás közeli helyettesítőiként működnek. Ennek értelmében a javaslat a tőkepiacon forgalomba hozható eszközökre, pénzügyi eszközökre (a fizetőeszközök kivételével), kollektív befektetési vállalkozások befektetési jegyeire és részvényeire – beleértve az átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozásokat (ÁÉKBV-eket) és az alternatív befektetési alapokat (ABA-kat)¹³ –, valamint származtatott ügyletekre vonatkozik. Ezenfelül az adó hatálya nem korlátozódik az olyan szervezett piacokon folytatott kereskedelemre, mint a szabályozott piacok, a többoldalú kereskedési rendszerek vagy a rendszeres internalizálók, hanem kiterjed a kereskedelem más fajtáira is, beleértve a tőzsdén kívüli kereskedést. A javaslat továbbá nem korlátozódik a tulajdonjog átruházására, hanem a vállalt kötelezettségre vonatkozik, azt tükrözve, hogy az érintett fél vállalja-e az adott pénzügyi eszközzel járó kockázatot vagy sem („vétel és eladás”).

Ezenfelül, amennyiben egy csoportba tartozó különálló jogalanyok között létrejött tranzakció tárgya egy olyan pénzügyi eszköz, amelynek vétele és eladása adóköteles, az átruházás adóköteles, még akkor is, ha az ügylet nem feltétlenül vétel vagy eladás.

A pénzügyi eszközök cseréje, a visszavásárlási és fordított visszavásárlási megállapodások és az értékpapír-kölcsönzési és -kölcsönvételi megállapodások kifejezetten bekerültek az adó hatálya alá. Az adókijátszás elkerülése miatt a pénzügyi eszközök cseréje két pénzügyi tranzakciónak minősül.

¹³ Hivatkozással a pénzügyi eszközökre a pénzügyi eszközök piacairól, a 85/611/EGK és a 93/6/EGK tanácsi irányelv, és a 2000/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 93/22/EGK tanácsi irányelv hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 21-i 2004/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 145., 2004.4.30., 1. o.) I. mellékletében szereplő fogalommeghatározására. Ebbe a fogalommeghatározásba beletartoznak a kollektív befektetési vállalkozások befektetési jegyei. Következésképpen a 2009/65/EK irányelv (HL L 302., 2009.11.17., 32. o.) 1. cikkének (2) bekezdésében meghatározott átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozások (ÁÉKBV) részvényei és befektetési jegyei, valamint a 2011/61/EU irányelv (HL L 174., 2011.7.1., 1. o.) 4. cikke (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott alternatív befektetési alapok (ABA) pénzügyi eszközök.

Másrészről, a visszavásárlási és fordított visszavásárlási megállapodások és az értékpapír-kölcsönzési és -kölcsönvételi megállapodások útján a pénzügyi eszköz meghatározott időtartamig egy adott személy rendelkezésére áll. Ezért minden ilyen megállapodást csak egyetlen tranzakciónak minősülőnek kell tekinteni.

Ezenkívül az adóikerülés megelőzése érdekében az adóköteles pénzügyi tranzakció minden lényeges módosítását az eredeti tranzakcióval egyező típusú, újabb adóköteles pénzügyi tranzakciónak kell tekintetni. Javasolt összeállítani egy nem teljes körű listát arról, hogy mi tekinthető lényeges módosításnak.

Emellett abban az esetben, amikor egy származtatott ügylet pénzügyi eszköz leszállítását eredményezi, az adóköteles származtatott ügyleten kívül a pénzügyi eszközök leszállítása is adóköteles, azzal a feltétellel, hogy az adóztatás minden egyéb feltétele teljesül.

Az adott esetben adóköteles pénzügyi tranzakció tárgyát képező pénzügyi eszközök tekintetében a vonatkozó uniós szintű szabályozási keret egyértelmű, átfogó és elfogadott meghatározásokat biztosít¹⁴. Az alkalmazott fogalom meghatározásokból adódik, hogy az azonnali devizatranzakciók nem számítanak adóköteles tranzakcióknak, míg a származtatott devizaügyletek igen. Az árukra vonatkozó származtatott ügyletek is ide tartoznak, az árukra vonatkozó fizikai tranzakciók viszont nem.

Adóköteles pénzügyi tranzakció tárgyát képezhetik a strukturált termékek is, melyek forgalomképes értékpapírok, vagy értékpapírosítás útján kínált más pénzügyi eszközök. Ezek a termékek hasonlóak a többi pénzügyi eszközhöz, és így bele kell tartozniuk a pénzügyi eszköz e javaslatban használt fogalmába. Ezeknek a pénzügyi tranzakciós adó hatályából való kihagyása adóikerületi lehetőségeket eredményezne. A termékek e csoportjába tartoznak például bizonyos váltók, opciós utalványok és certifikátok, csakúgy, mint a banki értékpapírosítás, amely általában az olyan eszközökhöz kapcsolódó hitelkockázat nagy részének a piacra való áthárítására vonatkozik, mint a jelzáloghitelek vagy kölcsönök, továbbá a biztosítási értékpapírosítás, amely más típusú kockázatok áthárítását jelenti, mint például a biztosítástechnikai kockázat.

Mindazonáltal az adó hatálya a pénzügyi tranzakcióban részt vevő pénzügyi intézmények által végzett pénzügyi tranzakciókra összpontosít, attól függetlenül, hogy a pénzügyi intézmények saját számlára vagy más számlájára, illetve valamely tranzakciós fél nevében járnak-e el. Ez a megközelítés biztosítja a pénzügyi tranzakciós adó átfogó alkalmazását. A gyakorlatban a pénzügyi tranzakciók meglete rendszerint egyértelmű a kereskedési könyv vonatkozó bejegyzéseiből. A pénzügyi tranzakciós adó kivetése nem lehet negatív hatással a pénzügyi intézmények és államok refinanszírozási lehetőségeire, sem általánosságban a monetáris politikára, vagy az államadósság kezelésére. Az irányelv hatálya ezért nem terjed ki az Európai Központi Bankkal, az Európai Pénzügyi Stabilitási Eszközzel, az Európai Stabilitási Mechanizmussal, az eszközeinek, fizetésimérleg-kölcsönöknek a kezelését és hasonló tevékenységeket jelentő feladat gyakorlásakor az Európai Unióval, valamint a tagállami központi bankokkal folytatott tranzakciókra.

A 2008/7/EK tanácsi irányelv rendelkezései továbbra is teljes körűen alkalmazandók. Az említett irányelv 5. cikke (1) bekezdésének e) pontja és (2) bekezdése érinti az ezen irányelv által lefedett területet, és megtiltja bármely formájú adónak a rendelkezéseiben említett tranzakciókra történő kivetését, ugyanazon irányelv 6. cikke (1) bekezdésének a) pontjától függően. Amennyiben a 2008/7/EK irányelv megtiltja vagy megtilthatja bizonyos tranzakciókra, különösen az ezen irányelv

¹⁴ Nevezetesen a 2004/39/EK irányelv (vö. az előző lábjegyzettel).

meghatározása szerinti szerkezetátalakítási művelet vagy értékpapír-kibocsátás részét képező pénzügyi tranzakciókra történő adókimutatást, ezek nem képezik a pénzügyi tranzakciós adó tárgyát. A cél a 2008/7/EK irányelvvel való minden lehetséges ellentmondás elkerülése anélkül, hogy szükséges lenne az említett irányelv által előírt kötelezettségek pontos határainak ellenőrzése. Továbbá attól függetlenül, hogy a 2008/7/EK irányelv milyen mértékben tiltja a kollektív befektetési vállalkozások részvény- és befektetésijegy-kibocsátásának az adóztatását, adósemlegességi megfontolásból egységesen kell kezelni minden ilyen vállalkozás kibocsátását. Az így kibocsátott részvények és befektetési jegyek visszaváltása azonban nem rendelkezik az elsődleges piaci tranzakciók jellegével, ezért adóköteles.

A fent ismertetett elsődleges piacok kizárásán túl a legtöbb, a polgárok és vállalkozások számára jelentős mindennapi pénzügyi tevékenység kívül marad a pénzügyi tranzakciós adó hatályán. Ez a helyzet a biztosítási szerződések megkötése, a jelzáloghitelezés, fogyasztási hitelek, vállalati hitelek, pénzforgalmi szolgáltatások, stb. esetében is (noha az ezekkel strukturált termékeken keresztül történő későbbi kereskedelemre vonatkozik a pénzügyi tranzakciós adó). Egyben az azonnali piacokon létrejött devizatranzakciók is a pénzügyi tranzakciós adó hatályán kívül esnek, ami fenntartja a tőke szabad áramlását. Mindazonáltal a pénzügyi tranzakciós adó a devizaügyleteken alapuló származtatott ügyletekre is kiterjed, mert azok önmagukban már nem devizaügyletek.

A pénzügyi intézmények fogalommeghatározása igen tág, és alapvetően a befektetési vállalkozásokat, szervezett piacokat, hitelintézeteket, biztosítókat és viszontbiztosítókat, kollektív befektetési vállalkozásokat és azok alapkezelőit, nyugdíjalapokat és azok alapkezelőit, holdingtársaságokat, pénzügyi lízingtársaságokat, különleges célú gazdasági egységeket érinti, és ha lehetséges, utal a szabályozási céllal elfogadott, vonatkozó uniós jogszabályban foglalt meghatározásra. Emellett pénzügyi intézménynek tekintendők azok az egyéb vállalkozások, intézmények, szervek vagy személyek, amelyek jelentős éves átlagos értékű pénzügyi tranzakcióval járó pénzügyi tevékenységet végeznek. A jelenlegi javaslat az érintett jogalany teljes átlagos éves nettó árbevételének 50 %-ában határozza meg a küszöbértéket.

A javasolt irányelv további technikai részletekkel szolgál a pénzügyi tranzakciók értékének, valamint a csak az általuk végrehajtott pénzügyi tranzakciók értéke alapján pénzügyi intézménynek tekinthető jogalanyok tekintetében említett értékek átlagának a kiszámításához, és ismerteti azokat a helyzeteket, amelyekben az ilyen jogalanyok már nem minősülnek pénzügyi intézménynek.

A központi szerződő felek, a központi értéktárak, a nemzetközi központi értéktárak és a tagállamok, valamint az államadósság kezelésének feladatával megbízott állami szervek e feladat végzése során nem minősülnek pénzügyi intézménynek, amennyiben nem folytatnak önmagában kereskedelemnek minősülő tevékenységeket. Ezek az intézmények a pénzpiacok hatékonyabb és átláthatóbb működése, és az államadósság megfelelő kezelése szempontjából is kulcsfontosságúak. Mindazonáltal központi szerepüknel fogva a pénzügyi tranzakciós adó adóhatóságnak történő megfizetésének biztosításához és fizetés ellenőrzéséhez kapcsolódó bizonyos kötelezettségek továbbra is alkalmazandók.

A javasolt pénzügyi tranzakciós adó területi alkalmazása, valamint a részt vevő tagállamok adóztatási jogainak meghatározása a 4. cikkben meghatározott szabályok alapján történik. Ez a rendelkezés a „letelepedés” fogalmát említi. Lényegében az „illetőség szerinti adózás elvén” alapul, amelyet kiegészítenek a kibocsátás elvének elemei, főként az áthelyezés-ellenesség erősítése céljából (ez utóbbi szemponttal kapcsolatos részletek lejjebb találhatók).

Annak érdekében, hogy egy pénzügyi tranzakció a részt vevő tagállamokban adóköteles legyen, a tranzakciós felek egyikének egy részt vevő tagállam területén letelepedettnek kell lennie a 4. cikk

kritériumainak megfelelően. Az adóztatás abban a részt vevő tagállamban történik, amelynek területén a pénzügyi tranzakcióban érintett pénzügyi intézmény letelepedett, azzal a feltétellel, hogy az intézmény saját számlára vagy más számlájára eljáró tranzakciós fél, illetve tranzakciós fél nevében jár el.

Amennyiben a tranzakcióban félként részt vevő vagy a felek nevében eljáró különböző pénzügyi intézmények különböző részt vevő tagállamok területén letelepedettek a 4. cikk kritériumainak megfelelően, ezen különböző tagállamok mindegyikének hatásköre lesz a tranzakciónak az általuk e javaslatnak megfelelően meghatározott adókulcs szerinti adóztatása. Amennyiben a pénzügyi intézmények olyan állam területén letelepedettek, amely nem részt vevő tagállam, a tranzakcióra nem vonatkozik a részt vevő tagállambeli pénzügyi tranzakciós adó, kivéve, ha a tranzakcióban érintett egyik fél valamely részt vevő tagállamban letelepedett, mely esetben a nem valamely részt vevő tagállamban letelepedett pénzügyi intézmény is az adott részt vevő tagállamban letelepedettnek minősül és a tranzakció ott adókötelessé válik.

A megerősített együttműködés új összefüggése miatti egyik említésre méltó módosítás az eredeti javaslat 3. cikke (1) bekezdésének a) pontjával kapcsolatos. Abban a javaslatban a valamely tagállam által „engedélyezett” pénzügyi intézményre való hivatkozás a székhely engedélyezésére, valamint az érintett tagállam által az adott tagállam területén fizikai jelenléttel nem rendelkező, harmadik országbeli pénzügyi intézmények által végrehajtott tranzakciók tekintetében kiadott engedélyekre terjedt ki. Az előbbi konfigurációban a tranzakciókra esettől függően kiterjedhet az uniós jogi szabályozásban előírányzott „űtlel”. A egyetlen „engedély” ebben az esetben a pénzügyi intézmény székhelyének kiadott engedély. A megerősített együttműködés keretében új konfiguráció alakulhat ki, amelyben a részt nem vevő tagállamban székhellyel rendelkező intézmények a pénzügyi tranzakciós adó területi hatályán „űtlel” alapján működnek (vö. például a 2004/39/EK irányelv 31. cikkével). Ez utóbbi helyzet hasonló a tranzakcióban érintett tagállam által kiadott külön engedély alapján működő, harmadik országbeli intézmények helyzetéhez.

Az illetőség szerinti adózás elvét végső lehetőségként kiegészítik a „kibocsátás elvének” elemei, a rendszer áttelepüléssel szembeni ellenálló képességének javítása érdekében. Valóban, az illetőség szerinti adózás elvének a kibocsátás elvével való kiegészítésével kevésbé lesz előnyös a tevékenységek és létesítmények áthelyezése a pénzügyi tranzakciós adó területi hatályán kívülre, mivel az utóbbi elv alapján adóköteles, és a pénzügyi tranzakciós adó területi hatályán belül kibocsátott pénzügyi eszközökkel való kereskedés mindenképp adóköteles lesz. Ez akkor alkalmazandó, ha a tranzakcióban részt vevő egyik fél sem valamely részt vevő tagállamban letelepedett a Bizottság eredeti javaslatában meghatározott kritériumok alapján, de ha ezek a felek az adott tagállamban kibocsátott pénzügyi eszközökkel kereskednek. Ez főként részvényeket, kötvényeket és egyenértékű értékpapírokat, pénzpiaci eszközöket, strukturált termékeket, kollektív befektetési vállalkozások befektetési jegyeit és részvényeit, és szervezett kereskedési helyszínen vagy platformon kereskedett derivatívákat érint. A bizonyos hatályos tagállami pénzügyi ágazatbeli adók alapjául is szolgáló kibocsátás elve keretében a tranzakció azon részt vevő tagállamhoz kapcsolódik, amelyben a kibocsátó elhelyezkedik. Az ilyen tranzakciókban részt vevő személy e kapcsolat okán az adott tagállamban letelepedettnek tekintendő, és az érintett pénzügyi intézmény(ek)nek az adott államban pénzügyi tranzakciós adót kell fizetnie(fizetniük).

A fent említett kritériumokra egy általános szabály vonatkozik abban az esetben, ha az adó megfizetésére kötelezett személy bizonyítja, hogy nincs kapcsolat a tranzakció gazdasági tartalma és bármely részt vevő tagállam területe között. Ebben az esetben a pénzügyi intézmény vagy egyéb személy nem tekinthető valamely részt vevő tagállamban letelepedettnek.

Összességében a fent említett általános szabályhoz kapcsolódóan választott összekötő tényezők révén biztosított, hogy az adóztatás csak akkor történik meg, ha megfelelő kapcsolat áll fenn a tranzakció és a pénzügyi tranzakciós adó joghatóságának területe között. A közvetett adózás területén meglévő uniós jogszabályokhoz hasonlóan teljes mértékben megvalósul a területiségi elvek betartása.

3.3.3. III. fejezet (az adókötelezettség keletkezése, adóalap és adókulcs)

Az adókötelezettség keletkezésének pillanata az a pillanat, amikor a pénzügyi tranzakció létrejön. A tranzakció későbbi visszavonása – a tévedések kivételével – nem jelent az adókötelezettség keletkezését kizáró okot.

Mivel a származtatott ügyletek tranzakciói és a származtatott ügyletektől eltérő pénzügyi eszközök tranzakciói különböző jellegűek és eltérő jellemzőkkel bírnak, ezekhez különböző adóalapokat kell rendelni.

Egyes (származtatott ügyletektől eltérő) pénzügyi eszközök vételére és eladására ár vagy az ellenérték más formája kerül meghatározásra. Értelmszerűen ezt kell adóalapként meghatározni. Mindazonáltal a piaci torzulások elkerülése érdekében különleges szabályokra van szükség olyan esetekben, amikor az ellenérték alacsonyabb a piaci árnál, illetve a csoport tagjai között létrejött olyan tranzakciónál, amelyek nem tartoznak sem a vétel, sem az eladás fogalmába. Ilyen esetekben az adóalap meghatározásánál a pénzügyi tranzakciós adó kivetésének időpontjában független módon meghatározott piaci árat kell figyelembe venni. Egy csoport tagjai közötti ilyen tranzakciók valószínűleg ellenérték nélküli tranzakciókat foglalnak magukban, míg az ellenérték fejében teljesített tranzakciók megfelelnek a „vétel” és az „eladás” fogalmának.

A származtatott ügyletek vétele/eladása, átruházása, cseréje, megkötése és lényeges módosítása esetén a pénzügyi tranzakciós adó alapja a származtatott ügyletben említett, annak vétele/eladása, átruházása, cseréje, megkötése vagy az érintett művelet lényeges módosítása pillanatában érvényes fiktív érték. Ez a megközelítés lehetővé teszi a pénzügyi tranzakciós adó származtatott ügyletekre vonatkozó egyértelmű és egyszerű alkalmazását, a megfelelési és közigazgatási költségek alacsony szintjének biztosítása mellett. Ez a megközelítés megnehezíti, hogy a származtatott ügylet esetében alkalmazott kreatív szerződéstervezéssel mesterségesen csökkentsék az adóterhet, mivel az adó szempontjából nincs készlet pl. arra, hogy csak az ár- vagy értékkülönbözetre kössenek szerződést. Ezenfelül ez a vétel/eladás, átruházás, csere vagy az ügylet megkötése vagy az érintett művelet lényeges módosítása pillanatában történő adózást jelenti, szemben a szerződés élettartama alatti különböző pénzmozgások különböző időpontokban történő megadóztatásával. A megfelelő adóteher meghatározása érdekében az ebben az esetben alkalmazandó adókulcsnak elég alacsonynak kell lennie.

Előfordulhat, hogy a részt vevő tagállamoknak az adócsalás és adókikerülés megelőzése érdekében külön rendelkezéseket kell majd hozniuk és a javaslat egy általános visszaélés elleni szabályt is tartalmaz (lásd még a 3.3.4. szakaszt). Ez a szabály alkalmazható például azokban az esetekben, amikor a fiktív érték mesterségesen felosztásra kerül: egy swapügylet fiktív értékét például el lehet osztani egy tetszőlegesen nagy összeggel, és az összes kifizetést meg lehet szorozni ugyanezzel az összeggel. Ez nem érinti az eszköz pénzmozgását, viszont önkényesen lecsökkenti az adóalap összegét.

Külön rendelkezéseket kell hozni azon tranzakciók adóalapjának meghatározásához, amelyek adóalapja, vagy annak egy része az értékelést végző részt vevő tagállam devizájától eltérő devizában van meghatározva.

A származtatott ügyletekkel és az egyéb pénzügyi eszközökkel folytatott tranzakciók különböző jellegűek. Ezenfelül valószínűleg a piacok is különbözőképpen reagálnak a pénzügyi tranzakciós adó e két kategóriára való alkalmazására. Ezen okok miatt, valamint az általánosságban egyenlő adóztatás biztosítása érdekében különböző adókulcsokat kell alkalmazni a két kategória esetében.

Az adókulcsoknak az adóalap összegének meghatározásához használt módszerek különbözőségét is figyelembe kell venniük.

Általánosságban javasolt, hogy a minimális adókulcsok (amelyek fölött a nemzeti politikáknak van mozgásterük) az irányelv harmonizációs céljának elérését biztosító, kellően magas szinten kerüljenek meghatározásra. Ezzel együtt a javasolt adókulcsok viszont elég alacsonyak az áttelepülés kockázatának minimálisra csökkentéséhez.

3.3.4. IV. fejezet (A pénzügyi tranzakciós adó megfizetése, kapcsolódó kötelezettségek, valamint az adócsalás, adókikerülés és visszaélés megelőzése)

Ez a javaslat a pénzügyi tranzakciós adó hatályát azokra a pénzügyi tranzakciókra való hivatkozással határozza meg, amelyekben az érintett részt vevő tagállam területén letelepedett (saját számlára vagy más személy számlájára eljáró) pénzügyi intézmény félként vesz részt, vagy azokra a tranzakciókra, amelyekben az intézmény a szerződő fél nevében jár el. Valójában a pénzügyi intézmények igen nagy számú tranzakciót végeznek a pénzügyi piacokon, így a pénzügyi tranzakciós adónak a polgárok helyett a pénzügyi szektorra kell összpontosítania. Ennélfogva ezen intézmények kötelesek megfizetni a részt vevő tagállamok adóhatóságai felé az adót azokon a területeken, amelyeken ezek a pénzügyi intézmények letelepedettnek tekintendők. Az adó bizonyos halmozódásának elkerülése érdekében azonban, amikor egy pénzügyi intézmény egy másik pénzügyi intézmény nevében vagy számlájára jár el, csak ennek a másik pénzügyi intézménynek kell megfizetnie az adót.

A javaslat szerint a lehető legnagyobb mértékben azt is biztosítani kell, hogy pénzügyi tranzakciós adó ténylegesen megfizetésre kerüljön. E javaslat előírásai szerint, ha egy tranzakció után esedékes pénzügyi tranzakciós adót nem fizetnek meg időben, a tranzakcióban részt vevő minden felet egyetemleges felelősség terhel az adó megfizetéséért. Ezenfelül a részt vevő tagállamoknak rendelkezniük kell azzal a lehetőséggel, hogy másokra is egyetemleges felelősséget rójanak az adó megfizetésével kapcsolatban, azokat az eseteket is beleértve, amikor a tranzakcióban részt vevő egyik fél székhelye a részt vevő tagállamok területén kívül található.

Ez a javaslat meghatározza a pénzügyi tranzakciós adónak a részt vevő tagállamok által meghatározott számlákra történő megfizetésének határidejét. A legtöbb pénzügyi tranzakciót elektronikus úton hajtják végre. Ilyen esetekben a pénzügyi tranzakciós adót az adófizetési kötelezettség keletkezésekor azonnal meg kell fizetni. Más esetekben a pénzügyi tranzakciós adót egy olyan időszakon belül kell megfizetni, amely megfelelő hosszúságú a fizetés manuális feldolgozásához, ugyanakkor viszont kellően rövid ahhoz, hogy ne biztosítson indokolatlan pénzforgalmi előnyt az érintett pénzügyi intézménynek. Ilyen értelemben az adókötelezettség keletkezésének pillanatától számított három munkanapos határidő megfelelőnek tekinthető.

A részt vevő tagállamokat kötelezni kell a nyilvántartásba vételi, számviteli és adatszolgáltatási, valamint egyéb kötelezettségekre vonatkozó megfelelő intézkedések meghozatalára a pénzügyi tranzakciós adó pontos és időben történő kivetése, és az adóhatóságnak történő tényleges megfizetése érdekében. E tekintetben javasolt felhatalmazni a Bizottságot a további részletek kidolgozására. Erre szükség van a gazdasági szereplők megfelelési költségeit csökkentő összehangolt intézkedések biztosítása, valamint szükség esetén gyors technikai kiigazítások

lehetővé tétele érdekében. Ezzel összefüggésben a részt vevő tagállamoknak ki kell használniuk a pénzügyi piacokra vonatkozó, meglévő és a jövőben elfogadásra kerülő uniós jogszabályokat, melyek a pénzügyi tranzakciókkal kapcsolatos adatszolgáltatási és -nyilvántartási kötelezettségeket tartalmaznak.

A javasolt irányelv arra is kötelezné a tagállamokat, hogy hozzanak intézkedéseket az adócsalás és az adókikerülés megelőzése érdekében.

Továbbá a közös rendszer megfelelő működését aláásni képes visszaélés kockázatának kezelése érdekében javasolt részleteket meghatározni az irányelvben. Így a javaslat az agresszív adótervezésről szóló 2012. december 16-i bizottsági ajánlásban¹⁵ foglalthoz hasonló rendelkezésen alapuló, visszaélés elleni általános szabályt tartalmaz, valamint egy ugyanazon elveken alapuló, de a letéti igazolásokhoz és hasonló értékpapírokhoz kapcsolódó sajátos problémákat kezelő rendelkezést.

Az adó beszédéséhez kapcsolódó, az eltérő beszédési módszerekből eredő bonyodalmak, és az ebből fakadó szükségtelen megfelelési költségek elkerülése érdekében a részt vevő tagállamok által az esedékes pénzügyi tranzakciós adó beszédésére alkalmazott módszereknek az ebből a célból szükséges mértékig egységesnek kell lenniük. Az ilyen egységes módszerek ahhoz is hozzájárulnak, hogy minden adófizető egyenlő bánásmódban részesüljön. Ezért a javasolt irányelv előírja a Bizottság felhatalmazását erre irányuló végrehajtási intézkedések elfogadására.

Az adó igazgatásának megkönnyítése érdekében a részt vevő tagállamok kialakíthatnának nemzeti (nyilvánosan hozzáférhető) nyilvántartási rendszereket a pénzügyi tranzakciós adóval érintett jogalanyok számára. A gyakorlatban felhasználhatják a meglévő kódokat, például a vállalatazonosító kódot (BIC/ISO 9362) a pénzügyi és nem pénzügyi intézményeknél, a pénzügyi instrumentumok besorolását (CFI/ISO 10962) a pénzügyi eszközöknél és a piacazonosító kódot (MIC/ISO 10383) a különböző piacoknál.

Az egységes adóbeszedési módszerek meghatározásáról az érintett bizottságban folytatott megbeszéléseken túl a Bizottság rendszeres szakértői találkozókat szervezhet, hogy az irányelv elfogadása után a részt vevő tagállamokkal megvitassa annak működését, különös tekintettel az adó megfelelő megfizetésének a biztosítására és a fizetés ellenőrzésére, valamint az adócsalás, adókikerülés és a visszaélés megelőzéséhez kapcsolódó kérdésekre.

Az irányelvtervezet nem foglalkozik olyan közigazgatási együttműködési kérdésekkel, amelyeket már lefednek az adók kivetésére és behajtására vonatkozóan meglévő eszközök, különösen az adózás területén történő közigazgatási együttműködésről és a 77/799/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2011. február 15-i 2011/16/EU tanácsi irányelv¹⁶ (2013. január 1-jétől alkalmazandó), és az adókból, vámokból, illetékekből és egyéb intézkedésekből eredő követelések behajtására irányuló kölcsönös segítségnyújtásról szóló, 2010. március 16-i 2010/24/EU tanácsi irányelv¹⁷ (2012. január 1-jétől alkalmazandó). A javasolt irányelv nem egészíti ki az említett eszközöket, és nem is csökkenti hatályukat. Ezek továbbra is alkalmazandók a tagállamok által vagy nevében kivetett minden típusú adóra¹⁸, és ebbe beletartozik a pénzügyi tranzakciós adó ugyanúgy, mint minden más így kivetett adó. Ezek az eszközök minden tagállamban

¹⁵ HL L 338., 2012.12.12., 41. o.

¹⁶ HL L 64., 2011.3.11., 1. o.

¹⁷ HL L 84., 2010.3.31., 1. o.

¹⁸ A 2011/16/EU irányelv esetében bizonyos kivételekkel, de ezek itt nem relevánsak.

alkalmazandók, amelyeknek az adott korlátokon belül és feltételek mellett segítséget kell nyújtaniuk. Az ebben az összefüggésben lényeges egyéb eszközök közé tartozik az OECD és az Európa Tanács adózási ügyekben történő kölcsönös közigazgatási segítségnyújtásról szóló többoldalú egyezménye¹⁹.

A pénzügyi tranzakciós adó alapjául szolgáló elméleti megközelítéssel egyetemben (széles hatály, tágran meghatározott illetőség szerinti adózás elve, kivételek kizárása) a fentiekben meghatározott szabályok lehetővé teszik az adócsalás, adókikerülés és visszaélés lehetőségének legkisebbre szorítását.

3.3.5. V. fejezet (Záró rendelkezések)

A javaslat harmonizációs céljából eredően a részt vevő tagállamok nem tarthatnak fenn, és nem vezethetnek be az ebben a javaslatban meghatározott pénzügyi tranzakciókra más adót, mint az ebben a javasolt irányelvben foglalt pénzügyi tranzakciós adó vagy a héa. Valójában a héát illetően a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv²⁰ 137. cikke (1) bekezdésének a) pontjában foglalt, az adózás lehetőségének választására vonatkozó jog a továbbiakban is érvényesül. Az egyéb, például a biztosítási díjakat terhelő adók természetesen más jellegűek, csakúgy, mint a pénzügyi tranzakciók nyilvántartásba vételi díjára vonatkozó adók, amennyiben azok költségek valós visszatérítését vagy a nyújtott szolgáltatás ellenértékét képviselik. Ezért a javaslat nem vonatkozik ezekre az adókra és díjakra.

Javasolt, hogy a részt vevő tagállamok küldjék meg a Bizottságnak a javasolt irányelvet a nemzeti jogba átültető rendelkezések szövegét. E tekintetben nem kerül sor magyarázó dokumentumok előírására, mivel korlátozott a javaslatban lévő cikkek, és az azokból eredő tagállami kötelezettségek száma.

4. KÖLTSÉGVETÉSI HATÁSOK

Az előzetes becslések alapján a piaci reakcióktól függően az adóbevételek a részt vevő tagállamok egészére nézve évente 30–35 milliárd EUR-t tehetett volna ki, ha az eredeti EU27-re vonatkozó javaslatot alkalmazzák az EU11-re. Mindazonáltal, figyelembe véve az eredeti javaslathoz képest tett módosítások nettó hatását, azaz hogy i. az ÁÉKBV és az ABA befektetési jegyeinek és részvényeinek kibocsátása már nem minősül nem elsődleges piaci tranzakciónak, és ii. az eredeti meghatározás szerinti illetőség elvének áttelepülés-ellenes rendelkezései a kibocsátás elvének elemeivel erősödtek, az előzetes becslések szerint az adóbevételek évente 31 milliárd EUR nagyságrendet érhetnek el.

A Bizottság 2011. június 29-i, az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről szóló tanácsi határozatjavaslatának²¹ 2011. november 9-én módosított változata²² meghatározta, hogy a pénzügyi

¹⁹

<http://www.oecdilibrary.org/docserver/download/fulltext/2311331e.pdf?expires=1309623132&id=id&accname=ocid194935&checksum=37A9732331E7939B3EE154BB7EC53C41>

²⁰ HL L 347., 2006.12.11., 1. o.

²¹ COM(2011) 510 végleges.

http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/documents/fin_fw1420/proposal_council_own_resources_en.pdf

²² COM(2011) 739 végleges.

http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/documents/fin_fw1420/COM_2011_0739_hu.pdf

tranzakciós adóból származó bevételek egy része az uniós költségvetés saját forrását képezi. A részt vevő tagállamoktól levont GNI-alapú hozzájárulást ennek megfelelően csökkenteni kell.

A 2013. február 7-8-i Európai Tanács felkérte a részt vevő tagállamokat annak megvizsgálására, hogy a pénzügyi tranzakciós adó válhatna-e az uniós költségvetés egy új saját forrásának alapjává.

Javaslat

A TANÁCS IRÁNYELVE

a pénzügyi tranzakciós adó területén létrehozandó megerősített együttműködés végrehajtásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 113. cikkére,

tekintettel a pénzügyi tranzakciós adó területén létrehozandó megerősített együttműködésre való felhatalmazásról szóló, 2013. január 22-i 2013/52/EU tanácsi határozatra¹,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezetének a nemzeti parlamentek számára való megküldését követően,

tekintettel az Európai Parlament véleményére²,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére³,

különleges jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) A Bizottság 2011-ben megállapította, hogy minden szinten vita folyik a pénzügyi ágazat további adóztatásáról. A vita abból a kíváncságból ered, hogy a pénzügyi ágazat számottevő és méltányos mértékben járuljon hozzá a válság költségeinek fedezéséhez, továbbá hogy az ágazat adóztatása a jövőben a többi ágazathoz viszonyítva tisztességesen történjen, a pénzügyi intézményeket visszatartsák a túlzottan kockázatos tevékenységektől, kiegészítsék a jövőbeli válságok elkerülését célzó szabályozási intézkedéseket, valamint hogy kiegészítő bevételt teremtsenek az általános költségvetések vagy konkrét szakpolitikai célok számára.
- (2) A 2013/52/EU határozattal a Tanács felhatalmazást adott Belgium, Németország, Észtország, Görögország, Spanyolország, Franciaország, Olaszország, Ausztria, Portugália, Szlovénia és Szlovákia (a továbbiakban: részt vevő tagállamok) számára megerősített együttműködés létrehozására a pénzügyi tranzakciós adó területén.
- (3) A részt vevő tagállamok által egyoldalúan hozott intézkedésekből adódó torzulások megelőzése érdekében, valamint az érintett pénzügyi tranzakciók többségének rendkívül nagyfokú mobilitását figyelembe véve, és így a belső piac megfelelő működésének javítása

¹ HL L 22., 2013.1.25., 11. o.

² HL C [...], [...], [...] o. .

³ HL C [...], [...], [...] o.

céljából fontos, hogy a részt vevő tagállamokban alkalmazott pénzügyi tranzakciós adók alapvető elemei uniós szinten harmonizáltak legyenek. Ezért kerülni kell a részt vevő tagállamok közötti adózási arbitrázs ösztönzőit, és az adott tagállamok pénzügyi piacai közötti allokációs torzulásokat, valamint a kettős adózás, és az adózás elmaradásának lehetőségeit.

- (4) A belső piac működésének javítása, különösen a részt vevő tagállamok közötti torzulások elkerülése szükségessé teszi, hogy a pénzügyi tranzakciós adó a pénzügyi intézmények és tranzakciók táján meghatározott körére, a pénzügyi eszközök széles skálájával, köztük a strukturált termékekkel mind a szervezett, mind a tőzsdén kívüli piacokon folytatott kereskedelemre, valamint minden származtatott ügylet megkötésére és az érintett műveletek lényeges módosításaira legyen alkalmazandó.
- (5) Elvben egy vagy több pénzügyi eszköz minden egyes, megállapodás szerinti átruházásához kapcsolódik egy adott tranzakció, amely a megállapodott átruházás okán a pénzügyi tranzakciós adó hatálya alá tartozik. Mivel a pénzügyi eszközök cseréje két ilyen átruházást eredményez, az adó kijátszásának megelőzése érdekében minden egyes cserét két tranzakciót eredményezőnek kell tekinteni. A visszavásárlási és fordított visszavásárlási megállapodások és az értékpapír-kölcsönzési és -kölcsönvételi megállapodások útján a pénzügyi eszköz meghatározott időtartamig egy adott személy rendelkezésére áll. Ezért minden ilyen megállapodást, valamint azok lényeges módosítását csak egyetlen tranzakciónak minősülőnek kell tekinteni.
- (6) A pénzügyi piacok vagy az államadósság-kezelés hatékony és átlátható működésének megőrzése érdekében ki kell zárni bizonyos jogalanyokat a pénzügyi tranzakciós adó hatálya alól, mivel azok olyan feladatokat látnak el, amelyek önmagukban nem kereskedési tevékenységnek, hanem inkább a kereskedelem elősegítésének vagy az államadósság kezelését védőnek tekinthetők. Mindazonáltal a pénzügyi piacok vagy az államadósság-kezelés működésében játszott központi szerepüknél fogva kizárt jogalanyokra az adó adóhatóságnak történő megfizetésének biztosításához és fizetés ellenőrzéséhez kapcsolódó szabályok alkalmazandók.
- (7) A pénzügyi tranzakciós adó kivetése nem lehet negatív hatással a pénzügyi intézmények és államok refinanszírozási lehetőségeire, sem általánosságban a monetáris politikára. A pénzügyi tranzakciós adó hatálya ezért nem terjed ki az Európai Központi Bankkal, az Európai Pénzügyi Stabilitási Eszközzel, az Európai Stabilitási Mechanizmussal, az eszközeinek, fizetésimérleg-kölcsönöknek a kezelését és hasonló tevékenységeket jelentő feladatai gyakorlásakor az Európai Unióval, valamint a tagállami központi bankokkal folytatott tranzakciókra.
- (8) A származékos ügyletek kötését, illetve lényeges módosítását kivéve az elsődleges piacon folytatott kereskedést, valamint a polgárokat és a vállalkozásokat érintő legtöbb ügyletet – például a biztosítási szerződések kötését, a jelzáloghitelezést, a fogyasztási hiteleket, a pénzforgalmi szolgáltatásokat – ki kell zárni a pénzügyi tranzakciós adó hatálya alól annak érdekében, hogy ne kerüljön veszélybe a kormányzatok és a társaságok tőkéhez jutása, a háztartások pedig mentesüljenek a hatás alól.
- (9) Továbbra is teljes körűen alkalmazandók a tőkeemelést terhelő közvetett adókról szóló, 2008. február 12-i 2008/7/EK tanácsi irányelv⁴ rendelkezései. Az említett irányelv 5. cikke

⁴ HL L 46., 2008.2.21., 11. o.

(1) bekezdésének e) pontja és (2) bekezdése érinti az ezen irányelv által lefedett területet, és ugyanazon irányelv 6. cikke (1) bekezdésének a) pontjától függően megtiltja bármely formájú adónak a rendelkezéseiben említett tranzakciókra történő kivetését. Azok a tranzakciók, amelyek tekintetében a 2008/7/EK irányelv tiltja vagy tilthatja adók kivetését, nem tartoznak ezért a pénzügyi tranzakciós adó hatálya alá. Attól függetlenül, hogy a 2008/7/EK irányelv milyen mértékben tiltja a kollektív befektetési vállalkozások részvény- és befektetési jegy-kibocsátásának az adóztatását, adósemlegességi megfontolásból egységesen kell kezelni minden ilyen vállalkozás kibocsátását. Az így kibocsátott részvények és befektetési jegyek visszaváltása azonban nem rendelkezik az elsődleges piaci tranzakciók jellegével, ezért adóköteles.

- (10) A belső piac torzulásainak elkerülése érdekében az adókötelezettséget és az adóalapot harmonizálni kell.
- (11) Az adókötelezettség keletkezésének időpontját nem szabad indokolatlanul késleltetni, és annak egybe kell esnie a pénzügyi tranzakció létrejöttével.
- (12) Annak érdekében, hogy az adóalap meghatározása a lehető legegyszerűbb legyen, és a költségek a vállalkozások és az adóhatóság tekintetében egyaránt korlátozottak legyenek, a nem származtatott ügyletekhez kapcsolódó pénzügyi tranzakciók esetében rendszerint a tranzakcióval összefüggésben nyújtott ellenértéket kell figyelembe venni. Abban az esetben, amikor ellenérték nincs vagy a nyújtott ellenérték a piaci árnál alacsonyabb, úgy a piaci árat kell a tranzakció valós értékének tekinteni. Ugyanígy a számítás megkönnyítése érdekében a szerződésben említett fiktív értéket kell a származtatott ügyletek eladása/vétele, átruházása, cseréje, megkötése vagy e műveletek lényeges módosítása esetén alkalmazni.
- (13) Az egyenlő elbánás érdekében minden tranzakciócsoporton belül – azaz egyrészről a származtatott ügyleteken és az érintett műveletek lényeges módosításán kívüli pénzügyi eszközökkel folytatott kereskedés, másrészről a származtatott ügyletek eladása/vétele, átruházása, cseréje, megkötése és e műveletek lényeges módosítása tekintetében – egyetlen adókulcsot kell alkalmazni.
- (14) Annak érdekében, hogy az adóztatás a pénzügyi ágazatra és ne a polgárookra összpontosuljon, és mivel a pénzügyi intézmények végzik a pénzügyi piacokon a tranzakciók döntő többségét, az adó ezen intézményekre alkalmazandó, attól függetlenül, hogy a pénzügyi intézmények saját nevükben, más személyek nevében, saját számlára vagy más személyek számlájára kereskednek-e.
- (15) A pénzügyi tranzakciók nagyfokú mobilitása miatt, valamint az esetleges adóelkerülés lehetőségének mérséklése érdekében a pénzügyi tranzakciós adót az illetőség szerinti adózás elve alapján kell alkalmazni. A tranzakcióáthelyezés kockázatának további csökkentése érdekében, a könnyű alkalmazás miatt a „letelepedés” kizárólagos hivatkozás fenntartása mellett ezt az elvet ki kell egészíteni a kibocsátás elvének elemeivel. Így tehát bizonyos pénzügyi eszközökkel folytatott tranzakciók esetében az érintett személyeket abban a részt vevő tagállamban letelepedettnek kell tekinteni, amelyben az eszközt kibocsátották.
- (16) A minimális adókulcsokat a közös pénzügyi tranzakciós adó harmonizációs céljának elérését biztosító, kellően magas szinten kell meghatározni. Ezzel együtt az adókulcsoknak elegendően alacsonynak kell lenniük ahhoz, hogy minimálisra csökkentsék az áttelepedés kockázatát.

- (17) El kell kerülni, hogy egyetlen tranzakció bármely oldalról egynél többször legyen megadóztatva. Ezért amennyiben a pénzügyi intézmény másik pénzügyi intézmény nevében vagy számlájára jár el, az adó megfizetéséért kizárólag ez a másik pénzügyi intézmény felel.
- (18) A pénzügyi tranzakciós adó pontos és időben történő kivetése érdekében a részt vevő tagállamok kötelesek meghozni a szükséges intézkedéseket.
- (19) Az adócsalás és az adókikerülés megelőzése érdekében a részt vevő tagállamokat kötelezni kell a megfelelő intézkedések elfogadására.
- (20) Az adóelkerülés és a mesterséges rendszereken keresztüli visszaélés megelőzése érdekében rendelkezni kell egy visszaélés elleni általános szabályról. Egy ugyanazokon az elveken alapuló külön szabályt kell bevezetni a letéti igazolásokhoz és hasonló értékpapírokhoz kapcsolódó sajátos problémák kezelése céljából.
- (21) Annak érdekében, hogy lehetővé váljon részletesebb szabályok elfogadása bizonyos technikai területeken a nyilvántartásba vételi, számviteli és adatszolgáltatási kötelezettségekre, valamint az adóhatóságok részére esedékes pénzügyi tranzakciós adó tényleges megfizetését biztosító más kötelezettségekre, valamint ezek szükség szerinti időben történő kiigazítására vonatkozóan, az ehhez szükséges intézkedések meghatározása tekintetében a Bizottságot az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően fel kell hatalmazni jogi aktusok elfogadására. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munka során megfelelő konzultációkat végezzen, szakértői szinten is. A Bizottságnak a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítése és kidolgozása során biztosítani kell a kapcsolódó dokumentumoknak a Tanács részére kellő időben történő és megfelelő átadását.
- (22) Ezen irányelvnek a részt vevő tagállamokban az adó beszedése tekintetében történő végrehajtására vonatkozó egységes feltételek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Az említett hatásköröket a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló, 2011. február 16-i 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁵ megfelelően kell gyakorolni.
- (23) Mivel a piaci szereplőknek időre lesz szükségük, hogy alkalmazkodjanak az új szabályokhoz, rendelkezni kell az ezen irányelvnek való megfeleléshez szükséges nemzeti szabályok elfogadása és a szabályok alkalmazása közötti megfelelő időtartamról.
- (24) Mivel ezen irányelv célkitűzését – nevezetesen a pénzügyi tranzakciós adó alapvető elemeinek a részt vevő tagállamokon belüli uniós szintű harmonizációját – ezek a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért az az egységes piac megfelelő működésének javítása miatt uniós szinten jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket,

⁵ HL L 55., 2011.2.28., 13. o.

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. fejezet

Tárgy és fogalommeghatározások

1. cikk *Tárgy*

- (1) Ez az irányelv a 2013/52/EU határozattal engedélyezett megerősített együttműködést hajtja végre a harmonizált pénzügyi tranzakciós adóra vonatkozó rendelkezések meghatározása révén.
- (2) A részt vevő tagállamok ezen irányelvnek megfelelően számítják fel a pénzügyi tranzakciós adót.

2. cikk *Fogalommeghatározások*

1. Ezen irányelv alkalmazásában:
 - (1) „részt vevő tagállam”: minden olyan tagállam, amely a 2013/52/EU tanácsi határozat alapján vagy az EUMSZ 331. cikke (1) bekezdése második vagy harmadik albekezdésének megfelelően elfogadott határozat alapján részt vesz a pénzügyi tranzakciós adó területén létrehozandó megerősített együttműködésben a pénzügyi tranzakciós adó megfizetési kötelezettségének ezen irányelv szerinti keletkezésekor;
 - (2) „pénzügyi tranzakció”: a következők bármelyike:
 - a) pénzügyi eszköz nettósítást és kiegyenlítést megelőző eladása és vétele;
 - b) pénzügyi eszközzel tulajdonosként való rendelkezésre vonatkozó jog csoporton belüli jogalanyok közötti átruházása, valamint az a) pont alá nem tartozó esetekben valamennyi olyan egyenértékű művelet, amely a pénzügyi eszközhöz társuló kockázat átruházásával jár;
 - c) származtatott ügyletek nettósítást és kiegyenlítést megelőző megkötése;
 - d) pénzügyi eszközök cseréje;
 - e) visszavásárlási és fordított visszavásárlási megállapodások, értékpapír-kölcsönzési és -kölcsönvételi megállapodások;
 - (3) „pénzügyi eszközök”: a 2004/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁶ I. mellékletének C. szakaszában meghatározott pénzügyi eszközök és a strukturált termékek;

⁶ HL L 145., 2004.4.30., 1. o.

- (4) „származtatott ügylet”: a 2004/39/EK irányelvnek - az 1287/2006/EK bizottsági rendelet⁷ 38. és 39. cikke szerint végrehajtott - I. melléklete C. szakaszának 4–10. pontjában meghatározott pénzügyi eszköz;
- (5) „visszavásárlási megállapodás” és „fordított visszavásárlási megállapodás”: a 2006/49/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁸ 3. cikke (1) bekezdésének m) pontjában meghatározott megállapodás;
- (6) „értékpapír-kölcsönzési megállapodás” és „értékpapír-kölcsönvételi megállapodás” a 2006/49/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikkében említett megállapodás;
- (7) „strukturált termék”: forgalomképes értékpapírok vagy a 2006/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁹ 4. cikkének 36. pontjában meghatározott értékpapírosítás útján, vagy a hitelkockázattól eltérő kockázatok átruházásával járó, egyenértékű tranzakciók útján kínált, egyéb pénzügyi eszközök;
- (8) „pénzügyi intézmény”: a következők bármelyike:
- a) a 2004/39/EK irányelv 4. cikke (1) bekezdésének 1. pontjában meghatározott befektetési vállalkozás;
 - b) a 2004/39/EK irányelv 4. cikke (1) bekezdésének 14. pontjában meghatározott szabályozott piac, valamint valamennyi egyéb szervezett kereskedési helyszín és platform;
 - c) a 2006/48/EK irányelv 4. cikkének 1. pontjában meghatározott hitelintézet;
 - d) a 2009/138/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹⁰ 13. cikkében meghatározott biztosító és viszontbiztosító;
 - e) a 2009/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹¹ 1. cikkének (2) bekezdésében meghatározott átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozás (ÁÉKBV), valamint a 2009/65/EK irányelv 2. cikke (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott alapkezelő társaság;
 - f) a 2003/41/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹² 6. cikkének a) pontjában meghatározott nyugdíjalap vagy foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmény, valamint az ilyen alap vagy intézmény vagyionkezelője;
 - g) a 2011/61/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv¹³ 4. cikkében meghatározott alternatív befektetési alap (ABA) és alternatív befektetési alapkezelő (ABAK);
 - h) a 2006/48/EK irányelv 4. cikkének 44. pontjában meghatározott különleges értékpapírosítási célú gazdasági egység;

⁷ HL L 241., 2006.9.2., 1. o.

⁸ HL L 177., 2006.6.30., 201. o.

⁹ HL L 177., 2006.6.30., 1. o.

¹⁰ HL L 335., 2009.12.17., 1. o.

¹¹ HL L 302., 2009.11.17., 32. o.

¹² HL L 235., 2003.9.23., 10. o.

¹³ HL L 174., 2011.7.1., 1. o.

- i) a 2009/138/EK irányelv 13. cikkének (26) bekezdésében meghatározott különleges célú gazdasági egység;
 - j) minden egyéb vállalkozás, intézmény, szerv vagy személy, amely a következő tevékenységek közül egyet vagy többet végez, amennyiben pénzügyi tranzakcióinak éves átlagos értéke meghaladja a teljes átlagos éves nettó árbevételének ötven százalékát, a 78/660/EGK tanácsi irányelv¹⁴ 28. cikkében említettek szerint:
 - i. a 2006/48/EK irányelv I. mellékletének 1., 2., 3. és 6. pontjában említett tevékenységek;
 - ii. bármely pénzügyi eszköz vonatkozásában saját számlára vagy ügyfél számlájára vagy nevében történő kereskedés;
 - iii. vállalkozásban tulajdoni részesedés megszerzése;
 - iv. pénzügyi eszközökben való részvétel vagy azok kibocsátása;
 - v. a iv. pontban említett tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások nyújtása;
- (9) „központi szerződő fél”: a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet¹⁵ 2. cikkének 1. pontjában meghatározott központi szerződő fél;
- (10) „nettósítás”: a 98/26/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹⁶ 2. cikkének k) pontjában meghatározott nettósítás;
- (11) „valamely részt vevő tagállam területén kibocsátott, a 2004/39/EK irányelv I. mellékletének C. szakaszában említett pénzügyi eszköz és strukturált termékek”: olyan személy által kibocsátott pénzügyi eszköz, akinek székhelye vagy természetes személy esetében állandó lakcíme, vagy ha nem állapítható meg állandó lakcím, szokásos tartózkodási helye az adott államban van;
- (12) „fiktív érték”: egy adott származtatott ügyletre kifizetett összegek kiszámítására használt, mögöttes névleges érték vagy névérték.
2. Az (1) bekezdés 2. pontjának a), b), c) és e) alpontjában említett műveletek mindegyike egyetlen pénzügyi tranzakciót eredményezőnek minősül. A d) pontban említett minden csere két pénzügyi tranzakciót eredményezőnek minősül. Az (1) bekezdés 2. pontjának a)-e) alpontjában említett műveletek minden lényeges módosítása az eredeti művelettel azonos típusú új műveletnek minősül. A módosítás mindenképp akkor minősül lényegesnek, ha legalább egyik fél felváltásával jár, ha módosul a művelet tárgya vagy hatálya, beleértve az időbeli hatályát, vagy módosul a megállapodás szerinti ellenérték, vagy ha az eredeti művelet a módosítás szerinti megkötés esetén magasabb adót vont volna maga után.
3. Az (1) bekezdés 8. pontja j) alpontjának alkalmazásában:

¹⁴ HL L 222., 1978.8.14., 11. o.

¹⁵ HL L 201., 2012.7.27., 1. o.

¹⁶ HL L 166., 1998.6.11., 45. o.

- a) a szóban forgó pontban említett éves átlagos értéket vagy az előző három naptári évre vagy rövidebb ideig tartó korábbi tevékenység esetén az adott rövidebb időszakra kell kiszámítani;
- b) a 6. cikkben említett egyes tranzakciók értéke az említett cikkben meghatározottak szerinti adóalap;
- c) a 7. cikkben említett egyes tranzakciók értéke az említett cikkben meghatározottak szerinti adóalap tíz százaléka;
- d) ha a pénzügyi tranzakciók éves átlagos értéke két egymást követő naptári évben nem haladja meg a 78/660/EGK irányelv 28. cikkében meghatározottak szerinti teljes átlagos éves nettó árbevétel ötven százalékát, az érintett vállalkozás, intézmény, szerv vagy személy jogosult arra, hogy kérésre ne tekintsék, vagy a továbbiakban ne tekintsék pénzügyi intézménynek.

II. fejezet

A pénzügyi tranzakciós adó közös rendszerének hatálya

3. cikk

Hatály

- (1) Ez az irányelv valamennyi pénzügyi tranzakcióra vonatkozik, azzal a feltétellel, hogy a tranzakcióban érintett felek legalább egyike valamelyik részt vevő tagállam területén letelepedett, valamint hogy a valamelyik részt vevő tagállam területén letelepedett pénzügyi intézmény a tranzakcióban részt vevő fél, saját számlára vagy más személy számlájára jár el, vagy a tranzakció valamely fele nevében jár el.
- (2) Ez az irányelv a 10. cikk (3) és (4) bekezdésének és a 11. cikk (1)-(4) bekezdésének kivételével nem alkalmazandó a következő jogalanyokra:
 - a) a központi szerződő felek a központi szerződő fél funkciójának ellátásakor;
 - b) a központi értéktárak és a nemzetközi központi értéktárak, a központi értéktár vagy nemzetközi központi értéktár funkciójának ellátásakor;
 - c) a tagállamok, beleértve az államadósság kezelésének funkciójával megbízott állami szerveket, e funkció ellátásakor.
- (3) Ha egy jogalany a (2) bekezdés értelmében nem adóalany, az nem zárja ki ügyleti partnere adókötelezettségét.
- (4) Az irányelv nem alkalmazandó a következő tranzakciókra:
 - a) az 1287/2006/EK rendelet 5. cikkének c) pontjában említett elsődleges piaci ügyletek, beleértve kibocsátásuk keretében a pénzügyi eszközök jegyzését és azt követő allokációját érintő tevékenységet;
 - b) a tagállamok központi bankjaival folytatott tranzakciók;
 - c) az Európai Központi Bankkal folytatott tranzakciók;

- d) az Európai Pénzügyi Stabilitási Eszközzel és az Európai Stabilitási Mechanizmussal folytatott tranzakciók, az EUMSZ 143. cikke alapján rendelkezésre bocsátott pénzügyi támogatáshoz kapcsolódóan, és az EUMSZ 122. cikkének (2) bekezdése alapján rendelkezésre bocsátott pénzügyi támogatáshoz kapcsolódóan az Európai Unióval folytatott tranzakciók, valamint az Európai Unióval és az Európai Atomenergia-közösséggel eszközeik kezeléséhez kapcsolódóan folytatott tranzakciók;
- e) a c) és d) pont sérelme nélkül a tranzakciók az Európai Unióval, az Európai Atomenergia-közösséggel, az Európai Beruházási Bankkal és az Európai Unió vagy az Európai Atomenergia-közösség által létrehozott szervekkel, amelyekre a Jegyzőkönyv az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről alkalmazandó, a székhely-megállapodások vagy a Jegyzőkönyv végrehajtása céljából kötött minden egyéb megállapodás keretein belül és feltételei szerint;
- f) tranzakciók a c), d) és e) pontban említetteken kívüli nemzetközi szervezetekkel vagy testületekkel, amelyeket a fogadó állam hatóságai e minőségükben elismernek, a testületeket létrehozó nemzetközi egyezményekben, illetve a székhely-megállapodásokban rögzített kereteken belül és feltételek szerint;
- g) a 2008/7/EK tanácsi irányelv¹⁷ 4. cikkében említett szerkezetátalakítási műveletek részeként végrehajtott tranzakciók.

4. cikk Letelepedés

- (1) Ennek az irányelvnek az alkalmazásában a pénzügyi intézményt akkor kell valamely részt vevő tagállam területén letelepedettnek tekinteni, ha az alábbi feltételek bármelyike teljesül:
- a) az adott tagállam hatóságai az engedély tárgyát képező tranzakciók tekintetében engedélyezték, hogy ilyen minőségben eljárjon,
 - b) engedéllyel rendelkezik vagy más módon jogosult külföldről pénzügyi intézményként működni az adott tagállam területét érintően, a engedély vagy jogosultság tárgyát képező tranzakciók tekintetében;
 - c) székhelye az adott tagállamban van,
 - d) állandó lakcíme, vagy ha állandó lakcím nem állapítható meg, szokásos tartózkodási helye az adott tagállamban található;
 - e) az adott tagállamban fióktelepe van, a fióktelep által folytatott tranzakciók tekintetében;
 - f) az a), b), c), d) vagy e) pont szerint az adott tagállamban letelepedett másik pénzügyi intézménnyel vagy az adott tagállam területén letelepedett, nem pénzügyi intézmény

¹⁷ HL L 46., 2008.2.21., 11. o.

szerződő féllel kötött pénzügyi tranzakcióban saját számlára vagy más személy számlájára eljárva szerződő fél, illetve a tranzakció szerződő fele nevében jár el;

- g) az adott tagállam területén kibocsátott strukturált termékkel vagy a 2004/39/EK irányelv I. mellékletének C. szakaszában említett pénzügyi eszközök valamelyikével – az adott szakasz 4-10. pontjában említett, nem szervezett platformon kereskedett eszközök kivételével - folytatott pénzügyi tranzakcióban saját számlára vagy más személy számlájára eljárva szerződő fél, illetve a tranzakció szerződő fele nevében jár el.

- (2) A nem pénzügyi intézmény személyt akkor kell valamely részt vevő tagállamban letelepedettnek tekinteni, ha az alábbi feltételek bármelyike teljesül:

- a) székhelye vagy természetes személy esetében állandó lakcíme, vagy ha állandó lakcím nem állapítható meg, szokásos tartózkodási helye az adott államban van;
- b) az adott államban fióktelepe van, a fióktelep által folytatott pénzügyi tranzakciók tekintetében;
- c) az adott tagállam területén kibocsátott strukturált termékkel vagy a 2004/39/EK irányelv I. mellékletének C. szakaszában említett pénzügyi eszközök valamelyikével – az adott szakasz 4-10. pontjában említett, nem szervezett platformon kereskedett eszközök kivételével - folytatott pénzügyi tranzakcióban szerződő fél.

- (3) Az (1) és (2) bekezdés ellenére a pénzügyi intézmény vagy nem pénzügyi intézmény személy nem tekinthető az említett bekezdések értelmében véve letelepedettnek, amennyiben a pénzügyi tranzakciós adó megfizetésére kötelezett személy bizonyítja, hogy nincs kapcsolat a tranzakció gazdasági tartalma és bármely részt vevő tagállam területe között.

- (4) Amennyiben az (1) és (2) bekezdésben foglalt listában szereplő feltételek közül több is teljesül, a letelepedés helye szerinti részt vevő tagállam meghatározásához a listában korábban szereplő első teljesülő feltétel bír jelentőséggel.

III. fejezet

Az adókötelezettség keletkezése, adóalap és a közös pénzügyi tranzakciós adó adókulcsai

5. cikk

A pénzügyi tranzakciós adó megfizetési kötelezettségének keletkezése

- (1) A pénzügyi tranzakciós adó megfizetési kötelezettsége minden egyes pénzügyi tranzakció tekintetében a tranzakció létrejöttékor keletkezik.
- (2) A tranzakció későbbi visszavonása vagy helyesbítése – a tévedés esetének kivételével – nem érinti az adókötelezettség keletkezését.

6. cikk

A pénzügyi tranzakciós adó alapja a nem származtatott ügyletekhez kapcsolódó pénzügyi tranzakciók esetében

- (1) A 2. cikk (1) bekezdése 2. pontjának c) alpontjában, illetve a származtatott ügyletek tekintetében a 2. cikk (1) bekezdése 2. pontjának a), b) és d) alpontjában említett pénzügyi tranzakciók kivételével a pénzügyi tranzakciók esetében az adó alapját képezi az átruházásért cserébe az ügyleti partner vagy harmadik fél által megfizetett, vagy tőle esedékes teljes ellenérték.
- (2) Az (1) bekezdés ellenére az ott említett esetekben az adóalap az abban az időpontban meghatározott piaci ár, amikor a pénzügyi tranzakciós adó megfizetési kötelezettsége keletkezik:
 - a) amennyiben az ellenérték a piaci árnál alacsonyabb;
 - b) a 2. cikk (1) bekezdése 2. pontjának b) alpontjában említett esetekben.
- (3) A (2) bekezdés alkalmazásában a piaci ár az a teljes összeg, amelyet független felek közötti tranzakcióban az adott pénzügyi eszközért ellenértékként fizettek volna.

7. cikk

Az adó alapja származtatott ügyletekkel kapcsolatos pénzügyi tranzakciók esetében

A 2. cikk (1) bekezdése 2. pontjának c) alpontjában, illetve a származtatott ügyletek tekintetében a 2. cikk (1) bekezdése 2. pontjának a), b) és d) alpontjában említett pénzügyi tranzakciók esetében a pénzügyi tranzakciós adó alapja a származtatott ügylet pénzügyi tranzakció idején fennálló fiktív értéke.

Amennyiben több fiktív értéket állapítanak meg, az adóalap meghatározásához a legnagyobb összeget kell használni.

8. cikk

Az adóalapra vonatkozó közös rendelkezések

A 6. és 7. cikk alkalmazásában, ha az adóalap meghatározásában jelentőséggel bíró érték teljes egészében vagy részben az adót kivető részt vevő tagállamtól eltérő pénznemben van meghatározva, az alkalmazandó átváltási árfolyam a pénzügyi tranzakciós adó megfizetési kötelezettségének keletkezési időpontjában az érintett részt vevő tagállam legrepresentatívabb devizapiacán jegyzett legutolsó eladási árfolyam, vagy pedig az erre a piacra való hivatkozással az adott tagállam által megállapított szabályok szerint meghatározott árfolyam.

9. cikk

Alkalmazás, szerkezet és az adókulcsok szintje

- (1) A részt vevő tagállamok a pénzügyi tranzakciós adónak az adókötelezettség keletkezésekor hatályos kulcsait alkalmazzák.
- (2) A részt vevő tagállamok az adókulcsokat az adóalap bizonyos százalékában határozzák meg.

Az adókulcsok nem lehetnek alacsonyabbak a következőknél:

- a) a 6. cikkben említett pénzügyi tranzakciók esetében 0,1 %;
 - b) a 7. cikkben említett pénzügyi tranzakciók esetében 0,01 %.
- (3) A részt vevő tagállamok azonos adókulcsot alkalmaznak valamennyi, a (2) bekezdés a) és b) pontja értelmében azonos kategóriába tartozó összes pénzügyi tranzakcióra.

IV. fejezet

A közös pénzügyi tranzakciós adó megfizetése, kapcsolódó kötelezettségek, valamint az adócsalás, adókikerülés és visszaélés megelőzése

10. cikk

A pénzügyi tranzakciós adó adóhatóságnak történő megfizetésére kötelezett személy

- (1) Az egyes pénzügyi tranzakciókat illetően a pénzügyi tranzakciós adót minden olyan pénzügyi intézmény megfizeti, amelynek esetében valamelyik alábbi feltétel teljesül:
- a) a tranzakcióban félként részt vesz, saját számlára vagy más személy számlájára jár el;
 - b) a tranzakció egyik fele nevében jár el;
 - c) a tranzakciót a saját számlájára folytatta le.

A pénzügyi tranzakciós adót azon részt vevő tagállam adóhatóságának kell megfizetni, amelynek területén a pénzügyi intézmény letelepedettnek minősül.

- (2) Amennyiben a pénzügyi intézmény másik pénzügyi intézmény nevében vagy számlájára jár el, az adó megfizetéséért kizárólag ez a másik pénzügyi intézmény felel.
- (3) Ha az esedékes adó megfizetésére nem került sor a 11. cikk (5) bekezdésében meghatározott határidőn belül, a tranzakcióban részt vevő minden fél, a nem pénzügyi intézmény személyeket is beleértve, egyetemlegesen felelnek a tranzakció után esedékes adó pénzügyi intézmény általi megfizetéséért.
- (4) A részt vevő tagállamok előírhatják, hogy az (1), (2) és (3) bekezdésben említett pénzügyi tranzakciós adó megfizetésére kötelezett személytől eltérő személyt is egyetemleges felelősség terheljen az adó megfizetéséért.

11. cikk

A pénzügyi tranzakciós adó megfizetésének határidejére, a fizetés biztosítását szolgáló kötelezettségekre, valamint a fizetés ellenőrzésére vonatkozó rendelkezések

- (1) A részt vevő tagállamok meghatározzák a nyilvántartásba vételi, számviteli és adatszolgáltatási kötelezettségeket, valamint az annak biztosítását szolgáló más

kötelezettségeket, hogy az esedékes pénzügyi tranzakciós adó az adóhatóságok részére ténylegesen megfizetésre kerüljön.

- (2) A Bizottság a 16. cikkkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadhat el, amelyek meghatározzák a részt vevő tagállamok által az (1) bekezdés értelmében hozandó intézkedéseket.
- (3) A részt vevő tagállamok intézkedéseket fogadnak el annak biztosítására, hogy a pénzügyi tranzakciós adó megfizetésére kötelezett valamennyi személy olyan adóbevallást nyújtson be az adóhatósághoz, amely tartalmazza a pénzügyi tranzakciós adó egyhónapos időtartam alatt keletkezett megfizetési kötelezettségének kiszámításához szükséges valamennyi információt, beleértve az egyes adókulcsokkal adózó tranzakciók összértékét.

A pénzügyi tranzakciós adóra vonatkozó bevallást az adókötelezettség keletkezésének hónapját követő hónap tizedik napjáig kell benyújtani.

- (4) A részt vevő tagállamok biztosítják, hogy a pénzügyi intézmények legalább öt éven keresztül az adóhatóságok rendelkezésére bocsássák az intézmények által végzett valamennyi pénzügyi tranzakcióra vonatkozó lényeges adatot, függetlenül attól, hogy saját nevükben vagy más személy nevében, saját számlájukra vagy más személy számlájára jártak-e el.

Ezen kötelezettség meghatározásakor adott esetben figyelembe veszik a 2004/39/EK irányelv 25. cikkének (2) bekezdése tekintetében a pénzügyi intézmények számára általuk már előírt kötelezettségeket.

- (5) A részt vevő tagállamok biztosítják, hogy az esedékes pénzügyi tranzakciós adó az alábbi időpontokban befizetésre kerüljön a részt vevő tagállamok által meghatározott számlákra:
 - a) elektronikus úton végzett tranzakciók esetében az adókötelezettség keletkezésének pillanatában;
 - b) minden más esetben az adókötelezettség keletkezésének pillanatát követő három munkanapon belül.

A Bizottság az esedékes pénzügyi tranzakciós adó beszedésének egységes módszereit előíró végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 18. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

- (6) A részt vevő tagállamok biztosítják, hogy az adóhatóságok ellenőrizték az adó megfelelő megfizetésének megtörténtét.

12. cikk

Az adócsalás és adókikerülés megelőzése

A részt vevő tagállamok intézkedéseket fogadnak el az adócsalás és adókikerülés megelőzése céljából.

13. cikk
Visszaélés elleni általános szabály

- (1) Az olyan mesterséges ügyletet vagy ügyleteket, amelyek alapvető célja az adóelkerülés, és amelyekkel adóelőny érhető el, figyelmen kívül kell hagyni. Adózási szempontból a részt vevő tagállamoknak gazdasági tartalmuk szerint kell elbírálniuk ezeket az ügyleteket.
- (2) Az (1) bekezdés alkalmazásában ügylet bármely tranzakció, rendszer, intézkedés, művelet, egyezmény, engedély, megállapodás, ígéret, kötelezettségvállalás vagy esemény. Az ügylet több lépésből vagy részből is állhat.
- (3) Az (1) bekezdés alkalmazásában az ügylet vagy ügyletek mesterségesnek minősülnek, amennyiben nincs kereskedelmi tartalmuk. Annak meghatározása során, hogy az ügylet vagy ügyletek mesterségesnek minősülnek-e, a részt vevő tagállamok figyelembe veszik mindenekelőtt, hogy a következő helyzetek közül egy vagy több fennáll-e:
 - a) az ügylet egyes lépéseinek jogi minősítése nincs összhangban az ügylet egészének jogi tartalmával;
 - b) az ügyletre vagy ügyletekre oly módon kerül sor, amelyet általában nem alkalmaznak ésszerű üzleti magatartás esetén;
 - c) az ügylet vagy ügyletek egymással szembeni beszámításra vagy semlegesítésre alkalmas elemeket tartalmaznak;
 - d) a létrejött tranzakciók körkörösök;
 - e) az ügylet vagy ügyletek jelentős adóelőnyt eredményeznek, amit azonban nem indokol az adóalany által vállalt üzleti kockázat vagy az adóalany pénzforgalma.
- (4) Az (1) bekezdés alkalmazásában az ügylet vagy ügyletek célja az adóelkerülés, amennyiben az az adóalany szubjektív szándékára tekintet nélkül az egyébként alkalmazandó adójogi szabályok tárgyát, rendeltetését és célját megghiúsítja.
- (5) Az (1) bekezdés alkalmazásában a cél alapvetőnek minősül, amennyiben az eset összes körülményére figyelemmel az ügylet vagy ügyletek bármely más célja e célhoz képest elhanyagolható.
- (6) Annak meghatározásakor, hogy az ügylet vagy ügyletek révén az (1) bekezdésben említettek szerint adóelőny keletkezett-e, a részt vevő tagállamok összehasonlítják az adóalany által ezen ügylet(ek) alapján fizetendő adó összegét az adóalany által ugyanazon körülmények között a fenti ügylet(ek) hiányában fizetendő adó összegével.

14. cikk
Visszaélés letéti igazolások és hasonló értékpapírok esetében

- (1) A 13. cikk sérelme nélkül az olyan letéti igazolást vagy hasonló értékpapírt, amely kibocsátásának alapvető célja a valamely részt vevő tagállamban kibocsátott mögöttes értékpapírral folytatott tranzakciók adóztatásának elkerülése, az adott részt vevő tagállamban kibocsátottnak kell tekinteni, ha másként adóelőny jönne létre.
- (2) Az (1) bekezdés alkalmazásában a 13. cikk (4), (5) és (6) bekezdése alkalmazandó.

- (3) Az (1) bekezdés alkalmazása során figyelemmel kell lenni arra, hogy a letéti igazolással vagy hasonló értékpapírral folytatott kereskedés milyen mértékben helyettesítette a mögöttes értékpapírral folytatott kereskedést. Amennyiben jelentős mértékű helyettesítés történt, a pénzügyi tranzakciós adó megfizetésére kötelezett személynek kell bizonyítania, hogy a letéti igazolást vagy hasonló értékpapírt nem azzal az alapvető céllal bocsátották ki, hogy elkerüljék a mögöttes értékpapírral folytatott tranzakció megadóztatását.

V. fejezet

Záró rendelkezések

15. cikk

A pénzügyi tranzakciókra kivetett egyéb adók

A részt vevő tagállamok az ezen irányelv tárgyát képező pénzügyi tranzakciós adón és a 2006/112/EK tanácsi irányelvben¹⁸ előírt hozzáadottérték-adón kívül nem tarthatnak fenn és nem vezethetnek be a pénzügyi tranzakciókat terhelő más adót.

16. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

- (1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás gyakorlásának feltételeit e cikk határozza meg.
- (2) A 11. cikk (2) bekezdésében említett felhatalmazás a 19. cikkben említett időponttól számított, határozatlan időtartamra szól.
- (3) A Tanács bármikor visszavonhatja a 11. cikk (2) bekezdésben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.
- (4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul értesíti arról a Tanácsot.
- (5) A 11. cikk (2) bekezdése alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az azt követő két hónapon belül, hogy a Bizottság tájékoztatta a jogi aktusról, a Tanács nem emel ellene kifogást, illetve ha a Tanács ezt az időpontot megelőzően arról tájékoztatja a Bizottságot, hogy nem emel kifogást. A Tanács kezdeményezésére ezen időtartam 2 hónappal meghosszabbodik.

¹⁸ HL L 347., 2006.12.11., 1. o.

17. cikk
Az Európai Parlament tájékoztatása

Az Európai Parlament tájékoztatást kap arról, ha a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadott el, továbbá ha a Tanács a jogi aktussal kapcsolatban kifogást emelt vagy a hatáskörök átruházását visszavonta.

18. cikk
Bizottsági eljárás

- (1) A Bizottságot egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottság.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozás esetén a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

19. cikk
Felülvizsgálatra vonatkozó rendelkezés

A Bizottság ötévenként, illetve első alkalommal 2016. december 31-ig az ezen irányelv alkalmazásáról szóló jelentést terjeszt a Tanács elé, amelyet adott esetben javaslattal egészít ki.

Ebben a jelentésben a Bizottság megvizsgálja legalább a pénzügyi tranzakciós adónak a belső piac megfelelő működésére, a pénzügyi piacokra és a reálgazdaságra gyakorolt hatását, valamint figyelembe veszi a pénzügyi ágazat megadóztatásának nemzetközi összefüggésben történő előrehaladását.

20. cikk
Átültetés

- (1) A részt vevő tagállamok legkésőbb 2013. szeptember 30-ig elfogadják és kihirdetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul megküldik a Bizottság számára.

A tagállamok ezeket a rendelkezéseket 2014. január 1-jétől alkalmazzák.

Amikor a részt vevő tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a részt vevő tagállamok határozzák meg.

- (2) A részt vevő tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat a főbb rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

21. cikk
Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

22. cikk
Címzettek

Ennek az irányelvnek a részt vevő tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök

MELLÉKLET
PÉNZÜGYI KIMUTATÁS

1. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI

1.1. A javaslat/kezdemenyezés címe

Tanácsi irányelv a pénzügyi tranzakciós adó területén létrehozandó megerősített együttműködés végrehajtásáról

1.2. A tevékenységalapú irányítás /tevékenységalapú költségvetés-tervezés keretébe tartozó érintett szakpolitikai terület(ek)

14 05 Adózási politika

1.3. A javaslat/kezdemenyezés típusa

A javaslat **új intézkedésre** irányul

1.4. Célkitűzés(ek)

1.4.1. A javaslat/kezdemenyezés által érintett többéves bizottsági stratégiai célkitűzések

Pénzügyi stabilitás

1.4.2. Konkrét célkitűzés(ek) és a tevékenységalapú irányítás/tevékenységalapú költségvetés-tervezés keretébe tartozó érintett tevékenység(ek)

3. sz. konkrét célkitűzés

Az EU politikai célkitűzéseit támogató új adózási kezdeményezések és intézkedések kidolgozása

A tevékenységalapú irányítás/tevékenységalapú költségvetés-tervezés keretébe tartozó érintett tevékenység(ek)

14. cím Adóügyek és vámunió ABB 05 Adópolitika

1.4.3. Várható eredmény(ek)

A pénzügyi szolgáltatások belső piaca felaprózódásának elkerülése, szem előtt tartva a bevezetésre kerülő, összehangolatlan nemzeti adóügyi intézkedések növekvő számát.

Annak biztosítása, hogy a pénzügyi intézmények tisztességes és jelentős mértékben hozzájáruljanak a közelmúltbeli válság költségeinek fedezéséhez, valamint ezen ágazat más ágazatokhoz viszonyított azonos adózásának biztosítása.

Megfelelő visszatartó rendelkezések kidolgozása olyan tranzakciókra vonatkozóan, amelyek nem fokozzák a jólétet és a pénzügyi piacok hatékonyságát, és a jövőbeli válságok elkerülésére irányuló szabályozási intézkedések kiegészítése.

1.5. A javaslat/kezdeményezés indoklása

1.5.1. Rövid vagy hosszú távon kielégítendő szükséglet(ek)

Az Unió stabilitásra vonatkozó átfogó célkitűzéséhez való hozzájárulás a pénzügyi válság utóhatásai közepette.

1.5.2. Az uniós részvételből adódó többletérték

A pénzügyi piacok tevékenységek és határok mentén történő felaprózódásának elkerülése, valamint a pénzügyi intézmények Unión belül egyenlő kezelése, és végső soron a belső piac megfelelő működése kizárólag uniós szintű intézkedések meghozatalával biztosítható, szükség esetén megerősített együttműködés révén.

1.5.3. Hasonló korábbi tapasztalatok tanulsága

A széles alapú pénzügyi tranzakciós adó nemzeti szintű bevezetése a fenti három célkitűzés elérése mellett, komoly delokalizációs hatások nélkül szinte lehetetlennek bizonyult (svédországi példa).

1.5.4. Egyéb pénzügyi eszközökkel való összhang és lehetséges szinergia

Az adók a globális válságrendezési keret részét képezik. A pénzügyi tranzakciós adó kivetése segíti a részt vevő tagállamok költségvetési konszolidációs erőfeszítéseit. A Bizottság ezenfelül javasolta, hogy a pénzügyi tranzakciós adóból befolyó bevételek egy részét a jövőben saját forrásként használják – ha a bevételeket az uniós költségvetés finanszírozására használják fel, a részt vevő tagállamok GNI-alapú nemzeti hozzájárulása csökkenne.

1.6. Az intézkedés és a pénzügyi hatás időtartama

A javaslat **határozatlan időtartamra** vonatkozik

1.7. Tervezett irányítási módszer(ek)

Nem alkalmazható

2. IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK

2.1. A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések

A részt vevő tagállamok megfelelő intézkedéseket kötelesek hozni a pénzügyi tranzakciós adó pontos és időben történő kivetése érdekében, beleértve az ellenőrzési intézkedéseket is.

A részt vevő tagállamok szabadon határozzák meg az adó megfizetésének, valamint a helyes megfizetés nyomon követésének és ellenőrzésének biztosítását célzó, megfelelő intézkedéseket.

2.2. Irányítási és kontrollrendszer

2.2.1. Felismert kockázat(ok)

1. Az irányelv részt vevő tagállami szinten történő átültetésének késedelve.

2. Az adócsalás, adókikerülés és visszaélés kockázata

3. Áttelepülés kockázata

2.2.2. Tervezett ellenőrzési mód(ok)

Az irányelv 11. cikke megemlíti az adócsalás, adókikerülés és visszaélés megelőzésére vonatkozó különleges rendelkezéseket: felhatalmazáson alapuló jogi aktusok és adóügyi közigazgatási együttműködés.

Az áttelepülés kockázatát megfelelő adókulcsok kialakításával, valamint az adóalap tág meghatározásával lehet kezelni.

2.3. A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére vonatkozó intézkedések

Tüntesse fel a meglévő vagy tervezett megelőző és védintézkedéseket.

3. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA

3.1. A többéves pénzügyi keret mely fejezetét/fejezeteit és a költségvetés mely kiadási tételét/tételeit érintik a kiadások?

- Jelenlegi költségvetési kiadási tételek

A többéves pénzügyi keret fejezetei, azon belül pedig a költségvetési tételek sorrendjében.

A többéves pénzügyi keret fejezete	Költségvetési tétel	Kiadás típusa	Hozzájárulás			
	Szám [Megnevezés.....]	Diff./nem diff. (1)	EFTA ² országoktól 1	tagjelölt országoktól 1 ³	harmadik országoktól 1	a költségvetési rendelet 18. cikke (1) bekezdésének aa) pontja értelmében
	[XX.YY.YY.YY]	diff./nem diff.	IGEN/NE M	IGEN/NE M	IGEN/NE M	IGEN/NEM

- Létrehozandó új költségvetési tételek

A többéves pénzügyi keret fejezetei, azon belül pedig a költségvetési tételek sorrendjében.

A többéves pénzügyi	Költségvetési tétel	Kiadás típusa	Hozzájárulás
---------------------	---------------------	---------------	--------------

¹ Differenciált/nem differenciált előirányzat.

² EFTA: Európai Szabadkereskedelmi Társulás.

³ Tagjelölt országok és adott esetben a nyugat-balkáni potenciális tagjelölt országok.

keret fejezete	Szám [Megnevezés....]	diff./nem diff.	EFTA- országoktó l	tagjelölt országoktó l	harmadik országoktó l	a költségvetési rendelet 18. cikke (1) bekezdésének aa) pontja értelmében
	[XX.YY.YY.YY]		IGEN/NE M	IGEN/NE M	IGEN/NE M	IGEN/NEM

3.2. A kiadásokra gyakorolt becsült hatás

3.2.1. A kiadásokra gyakorolt becsült hatás összegzése

millió EUR (három tizedesjegyig)

A többéves pénzügyi keret fejezete:	Szám	[Megnevezés]
--	------	--------------------

Főigazgatóság: <.....>			N. év ⁴	N+1. év	N+2 · év	N+3 · év	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkel bővíthető			ÖSSZES EN
• Operatív előirányzatok										
Költségvetési száma	Kötelezettség állalási előirányzatok	(1)								
	Kifizetési előirányzatok	(2)								
Költségvetési száma	Kötelezettség állalási előirányzatok	(1a)								
	Kifizetési előirányzatok	(2a)								
Bizonyos egyedi programok finanszírozott igazgatási előirányzatok ⁵										
Költségvetési száma		(3)								
A[z] Főigazgatósághoz tartozó előirányzatok	Kötelezettség állalási előirányzatok	=1+1a +3	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

⁴ Az N. év a javaslat/kezdemenyezés végrehajtásának első éve.

⁵ Technikai és/vagy igazgatási segítségnyújtás, valamint uniós programok és/vagy intézkedések végrehajtásához biztosított támogatási kiadások (korábban: BA-tételek), közvetett kutatás, közvetlen kutatás.

ÖSSZESEN	Kifizetési előirányzatok	=2+2a +3	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
-----------------	--------------------------	-------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

• Operatív előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(4)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
	Kifizetési előirányzatok	(5)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
• Bizonyos egyedi programok keretéből finanszírozott igazgatási előirányzatok ÖSSZESEN		(6)								
A többéves pénzügyi keret <....> FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	=4+ 6	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
	Kifizetési előirányzatok	=5+ 6	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

Amennyiben a javaslat/kezdményezés több fejezetet is érint:

• Operatív előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(4)								
	Kifizetési előirányzatok	(5)								
• Bizonyos egyedi programok keretéből finanszírozott igazgatási előirányzatok ÖSSZESEN		(6)								
A többéves pénzügyi keret 1–4 FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN (Referenciaösszeg)	Kötelezettségvállalási előirányzatok	=4+ 6	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
	Kifizetési előirányzatok	=5+ 6	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

A többéves pénzügyi keret fejezete:	5	„Igazgatási kiadások ”
--	----------	------------------------

millió EUR (három tizedesjegyig)

	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017-től kezdődő en
Főigazgatóság: Adóügyi és Vámuniós Főigazgatóság					
• Humán erőforrás	0.254	0.762	0.762	0.762	0.762
• Egyéb igazgatási kiadások	0.040	0.036	0.036	0.036	0.036
Adóügyi és Vámuniós Főigazgatóság ÖSSZESEN	0.294	0.798	0.798	0.798	0.798

A többéves pénzügyi keret 5. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Összes kötelezettségvállalási előirányzat = Összes kifizetési előirányzat	0.294	0.798	0.798	0.798	0.798
--	---	-------	-------	-------	-------	-------

millió EUR (három tizedesjegyre)

		2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017-től kezdődő en
A többéves pénzügyi keret 1–5. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	0.294	0.798	0.798	0.798	0.798
	Kifizetési előirányzatok	0.294	0.798	0.798	0.798	0.798

3.2.2. Az operatív előirányzatokra gyakorolt becsült hatás

- X A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után operatív előirányzatok felhasználását.

3.2.3. Az igazgatási előirányzatokra gyakorolt becsült hatás

3.2.3.1. Összegzés

- X A javaslat/kezdeményezés az alábbi igazgatási előirányzatok felhasználását vonja maga után:

millió EUR (három tizedesjegyre)

	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017-től kezdődően
--	----------	----------	----------	----------	-----------------------

A többéves pénzügyi keret 5. FEJEZETE					
Humán erőforrás	0.254	0.762	0.762	0.762	0.762
Egyéb igazgatási kiadások	0.040	0.036	0.036	0.036	0.036
A többéves pénzügyi keret 5. FEJEZETÉNEK részösszege	0.294	0.798	0.798	0.798	0.798

A többéves pénzügyi keret 5. FEJEZETÉBE⁶ bele nem tartozó előirányzatok					
---	--	--	--	--	--

⁶ Technikai és/vagy igazgatási segítségnyújtás, valamint uniós programok és/vagy intézkedések végrehajtásához biztosított támogatási kiadások (korábban: BA-tételek), közvetett kutatás, közvetlen kutatás.

Humánerőforrás					
Egyéb igazgatási kiadások					
A többéves pénzügyi keret 5. FEJEZETÉBE bele nem tartozó előirányzatok részösszege	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

ÖSSZESEN	0.294	0.798	0.798	0.798	0.798
-----------------	-------	-------	-------	-------	-------

3.2.3.2. Becsült humánerőforrás-szükségletek

– **X** A javaslat/kezdeményezés az alábbi humánerőforrás-igénnyel jár:

	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017-től kezdődőe n
• A létszámtervben szereplő álláshelyek (tisztviselői és ideiglenes alkalmazotti álláshelyek)					
14 01 01 01 (a központban és a bizottsági képviselőteken)	0.254	0.762	0.762	0.762	0.762
14 01 01 02 (a küldöttségeknél)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
14 01 05 01 (közvetett kutatás)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
10 01 05 01 (közvetlen kutatás)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
• Külső személyi állomány (teljes munkaidős egyenértékben kifejezve)⁷					
14 01 02 01 (AC, INT, END a teljes keretből)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
14 01 02 02 (AC, AL, END, INT, és JED a küldöttségeknél)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
XX 01 04 yy⁸					
- a központban ⁹	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
- a küldöttségeknél	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
XX 01 05 02 (AC, END, INT közvetett kutatásban)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
10 01 05 02 (AC, END, INT közvetlen kutatásban)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Egyéb költségvetési tétel (kérjük megnevezni)					
ÖSSZESEN	0.254	0.762	0.762	0.762	0.762

⁷ AC = szerződéses alkalmazott; AL = helyi alkalmazott; END = kirendelt nemzeti szakértő; INT = átmeneti alkalmazott; JED = küldöttségi pályakezdő szakértő.

14: az érintett szakpolitikai terület vagy költségvetési cím.

A humánerőforrás-igényeknek az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt személyzettel és/vagy az adott főigazgatóságon belüli személyzet-átcsoportosítással kell eleget tenni. A források adott esetben a költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további juttatásokkal.

Az elvégzendő feladatok leírása:

Tisztviselők ideiglenes alkalmazottak	és	A Adóügyi és Vámuniós Főigazgatóság jelenlegi személyzeti elosztása nem igazán veszi figyelembe a pénzügyi tranzakciós adó közös rendszerét, és belső átcsoportosítást fog igényelni. A kijelölt tisztviselők fő feladatai a következők lesznek: az adó gyakorlati működésére vonatkozó technikai részletek kidolgozása a tárgyalási folyamat támogatása érdekében, az ezt követő végrehajtás nyomon követése, jogi értelmezések és munkadokumentumok készítése, többek között az adókerülés/visszaélés megelőzésére vonatkozó felhatalmazáson alapuló jogi aktusokhoz való hozzájárulás, adott esetben kötelezettségsszegési eljárások előkészítése, stb.
---	----	--

3.2.4. *A jelenlegi többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség*

- **X** A javaslat/kezdeményezés összeegyeztethető a jelenlegi többéves pénzügyi kerettel.

3.2.5. *Harmadik felek részvétele a finanszírozásban*

- A javaslat/kezdeményezés nem irányoz elő harmadik felek általi társfinanszírozást.

3.3. **A bevételre gyakorolt becsült pénzügyi hatás**

- **X** A javaslatnak/kezdeményezésnek önmagában nincs pénzügyi hatása a bevételre. Mindazonáltal, ha a pénzügyi tranzakciós adóból befolyó bevételek egy részét a jövőben saját forrásként használnák, és ezáltal csökkenne a részt vevő tagállamoktól lehívott GNI-alapú saját forrás, a hatás a bevételi források összetételét érintené.

⁸ Az operatív előirányzatoknál a külső személyzetre részleges felső határérték vonatkozik (korábban: BATételek).

⁹ Elsősorban a strukturális alapok, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) és az Európai Halászati Alap (EHA) esetében.